

VIJEST KOJA JE POTRESLA SVIJET

UBIJEN KENNEDY

Većernji
li
 SUBOTA
 Zagreb, 23. XI 1963. • God. V • Broj 1395
 CENA 30 DIN

NA PREDsjedNIKA SAD IZVRŠEN JE ATENTAT U GRADU DALLASU • GROZNIČAVA POTRAGA ZA ATENTATORIMA • LYNDON JOHNSON POLOŽIO ZAKLETVU I PREUZE O PREDsjedNIČKE PREROGATIVE

AUTOMOBIL, U KOME JE UBIJEN AMERIČKI PREDsjedNIK, SNIMLJEN NEKOLIKO SEKUNDI POSLIJE ATENTATA. ČOVJEK NA STRAŽNJEM BRANIKU JE IZ SLUŽBE SIGURNOSTI. (TELEFOTO ZA "VEČERNJI LIST")

• POSMRTNI OSTACI PRENEŠENI U WASHINGTON

DALLAS, 23. studenoga — Američki predsjednik John Kennedy podlegao je jučer tačno u 13 sati po lokalnom vremenu ranama koje je zadobio u atentatu što je izvršen u gradu Dallasu, u državi Texas. Atentator je na njega ispalio tri metka od kojih ga je jedan pogodio u tjeme. Predsjednik Kennedy prenesen je odmah u bolnicu gdje je izvršena transfuzija krvi. Međutim živio je samo 25 minuta poslije izvršenog atentata. Atentator je pucao s jednog skrivenog mjesta. Teško ranjeni Kennedy klonuo je okrvavljene glave u naručje svoje supruge koja se nalazila s njim u automobilu, kojim je krenuo na ručak što ga je u njegovu čast davalo gradsko vijeće Dallasa.

Prilikom atentata ranjen je i guverner Texasa John Connally, koji je također bio prenesen u bolnicu. On je operiran ali stanje njegovog zdravlja nije kritično.

Teksaški grad Dallas, u kome je izvršen atentat na američkog predsjednika smatra se konzervativnim bastionom. U tome gradu su desničarski elementi prošlog mjeseca fizički napali predstavnika SAD u Ujedinjenim narodima Adlaja Stevensona i ranili ga.

Vijest o atentatu na Kennedyja proširila se munjevito po SAD i čitavom svijetu. Sve američke radio i televizijske emisije su prekinute i spikeri su objavili vijest o tragičnom događaju. U trenutku kada je izvršen atentat u Dallasu, predsjednikov brat je upravo govorio u američkom Senatu u Washingtonu. On je prekinuo govor, a ujedno je prekinuta i senatska sjednica.

U Washingtonu je poslije objavljivanja vijesti o atentatu zavladala veliko uzbuđenje i nemir. Javnost je frapirana događajem i teško dolazi k sebi. Predsjednik Kennedy je svojim progresivnim mjerama stekao veliko poštovanje i simpatije velike većine američkih građana.

(NASTAVAK NA 2, 3 I 4. STRANI)

SLUŽBENI POSJET PREDsjedNIKA G. G. DEJA JUGOSLAVIJI

Razgovori u Beogradu

BEOGRAD, 23. studenoga (Tanjug) — Jučer su u Beogradu počeli razgovori između Predsjednika SFRJ i generalnog sekretara Saveza komunista Jugoslavije Josipa Broza Tita i predsjednika Državnog savjeta Rumunjske Narodne Republike i prvog sekretara CK Rumunjske radničke partije Gheorghe Gheorghiu Deja i njihovih suradnika.

Prva razmjena mišljenja između dva predsjednika i njihovih suradnika protekla su u srdačnoj atmosferi i u duhu međusobnog razumijevanja. Državna delegacija Rumunjske Narodne Republike, koju predvodi predsjednik državnog savjeta i prvi sekretar CK Rumunjske radničke partije Gheorghiu Dej, doputovala je jučer specijalnim vlakom u Beograd, u višednevni posjet Jugoslaviji.

Na beogradskoj željezničkoj stanici, najviše rukovodilce Rumunjske dočekao je predsjednik Republike i generalni sekretar SKJ Josip Broz Tito. Dva predsjednika odvezla su se u dvor na Dedinju, rezidenciju predsjednika Deja za vrijeme njegovog boravka u Beogradu. Beograđani su masovno izašli na ulice grada da pozdrave visoke goste. Ulice i bulevari bili su svečano ukrašeni. Prijateljski doček koji je priredjen Gheorghiu Deju i njegovim bliskim suradnicima, odražava simpatije prema prijateljskoj Rumunjskoj.

TRADICIJA

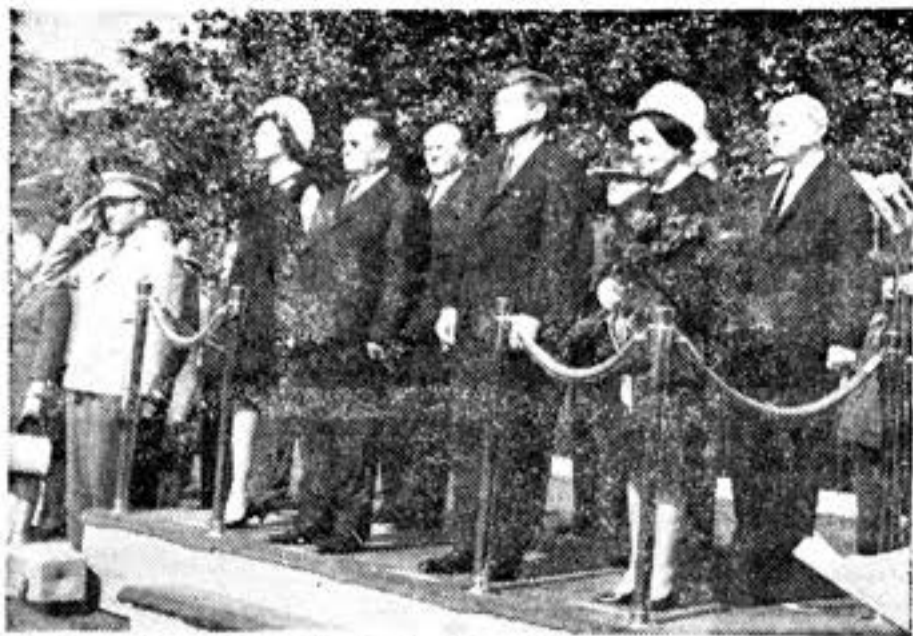
KVALITET

Igla

Postoje vrlo određeni propisi o tome da se neki tehnički proizvodi može lansirati na tržište samo ako su osigurani dijelovi za njegovo normalno održavanje. Bez obzira na to radi li se o domaćem ili uvoznom artiklu. Na u praksi stvari koji puta drukčije izgledaju. Na primjer: puni su izlozi električnih mlinaca za kavu «Germi», a kad nekom potrošaču pregori motor na takvom mlincu, onda čeka u beskraju na popravak, jer nema dijelova. Piše mi čitatelj S. Ležaić da je kupio takav mlinac i nakon dva mjeseca pregorio mu je motor. Odnio ga je u servis i za 12 dana bilo je sve u redu. Nakon mjesec dana ponovo je pregorio motor, a u međuvremenu nestala je dijelova.

Sada čeka on i stotine drugih potrošača već puna dva mjeseca, a za popravak nema izgleda. Nisu samo mlinci za kavu na listi artikla koje potrošač ne može normalno održavati. Eto, prije nekoliko mjeseci «Radioindustrija» je pustila u prodaju tzv. stereo-gramofone. Cijena jeftina, kvaliteta izvrsna, ukrotko tehnički domet na kojem treba taj trošak zaista od srca čestitati. Ali stereo-gramofoni imaju i posebne igle koje dobro reproduciraju zvuk otprilike stotinu sati. Nakon toga treba ih zamijeniti. Međutim, kad nakon stotinu sati sviranja dođete u prodavaonicu «Radioindustrije» i zatražite takvu iglu, reći će vam da je nemaju. Ako ste uporni pa im počnete dokazivati da bi bio red da za svoj proizvod imaju dijelove koji su nužni za pravilno funkcioniranje, reći će vam da je dužnost trgovinske mreže da nabavi takve igle. Što vam preostaje nego da krenete po dućanima i uvjerite se kako nitko takve igle nema. Iduća faza: telefoniranje prodajnom odjelu tvornice. I oni će vam reći da neka trgovina sigurno ima takve igle samo treba potražiti. Kad ih obavijestite da ste obišli sve što ste obišli mogli, onda vam odgovaraju da krenete u njihov servis gdje ćete iglu dobiti, ako je već nigdje niste našli. Međutim, jedan moj znanac koji je počeo u servisu iglu nije dobio nego su ga slali dalje, što je, naravno, također bilo uzaludno. I sada pokušava da nabavi iglu u inozemstvu. Zaista šteta da nakon tako lijepog proizvodnog uspjeha potrošači moraju doživjeti takvo razočaranje.

Embargo II

PREDSJEDNICI KENNEDY I TITO 17. IX O. G. PRED BIJELOM KUĆOM U WASHINGTONU

IZJAVA PREDSJEDNIKA TITA

BEOGRAD, 23. studenoga (Tanjug) — Povodom tragične smrti predsjednika SAD Johna F. Kennedyja, predsjednik Republike Josip Broz Tito dao je slijedeću izjavu:

«Vijest o zločinačkom atentatu na predsjednika Sjedinjenih Američkih Država Johna Kennedyja i o njegovoj tragičnoj smrti duboko je iznenadila i potresla i mene i sve naše ljude. Ta tužna vijest pala mi je u toliko teže što sam prije kratkog vremena imao mogućnost da s predsjednikom Kennedyjem vodim srdačne razgovore i da se neposredno uvjerim da je on bio duboko svjestan potrebe očuvanja mira u svijetu i miroljubivog rješavanja međunarodnih problema.

Predsjednik Kennedy je na mene ostavio snažan utisak i kao državnik i kao čovjek. Sa sastanka s njim ponio sam impresiju o njemu kao državniku visokog kvaliteta, koji shvaća međunarodna zbivanja i nastoji, uprkos svim mogućim zaprekama, da djeluje u pravcu poboljšanja međunarodnih odnosa. Njegova aktivnost, bez obzira na sve teškoće koje je imao u svom radu, dala je pozitivne rezultate u popuštanju međunarodne zategnutosti. Na osnovu utisaka iz ovog susreta s predsjednikom Kennedyjem bio sam uvjeren da bi on u svom daljnjem radu, bez sumnje, još više pridonio poboljšanju međunarodne situacije i stvaranju daljih mogućnosti za miroljubivo rješavanje raznih međunarodnih problema.

Smrću predsjednika Kennedyja američki narod gubi jednu zaista krupnu ličnost u svojoj historiji, a miroljubivi svijet jednog iskrenog pobornika mira.

Narodi Jugoslavije duboko žale ovaj veliki gubitak koji je pretrpio narod Sjedinjenih Američkih Država, u toliko više što je predsjednik Kennedy svojim odnosom prema našoj zemlji pokazao da je prijatelj jugoslavenskog naroda».

Saopćenje Saveznog izvršnog vijeća

BEOGRAD, 23. studenoga (Tanjug) — Savezno izvršno vijeće je donijelo odluku da se u toku 23. XI ove godine, u znak saučešća naroda u Jugoslavije s narodom SAD zbog smrti predsjednika J. F. Kennedyja, istaknu na svim javnim zgradama državne zastave na pola koljaja, da se otkazu zabavne i sportske priredbe, kao i zabavne emisije na radiju i televiziji.

Saučešće G. G. Deja

BEOGRAD, 23. studenoga (Tanjug) — Predsjednik Državnog savjeta Rumunjske NR Gheorghe Gheorghiu Dej je sinoć pozvao telefonom gospođinu Erica Kocheva, otpravnika poslova američke ambasade u Beogradu, i u svoje ime i u ime predsjednika vlade Rumunjske NR Jona Gheorghia Maurra izrazio mu duboku žalost i saučešće povodom smrti predsjednika Kennedyja.

Saučešće Predsjednika SFRJ

BEOGRAD, 23. studenoga (Tanjug) — Predsjednik SFRJ Josip Broz Tito uputio je predsjedniku SAD gospođinu Lyndonu Johnsonu slijedeći brzozav:

«Vijest o brutalnom napadu na predsjednika Sjedinjenih Država Ameriko Johna F. Kennedyja i njegovoj tragičnoj smrti duboko nas je potresla i ogorčila.

U ime naroda i vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, kao i u svoje ime, želim da izrazim američkom narodu, Vašoj vladi i Vama lično naše iskreno saučešće u velikom bolu naroda SAD povodom ovog teškog gubitka.

Svima nama, koji smo nedavno imali prilike da s predsjednikom Kennedyjem vodimo prijateljske razgovore ostal će u trajnom sjećanju njegov lik državnika i čovjeka koji se predano zalagao za poboljšanje međunarodnih odnosa. Uvjereni smo da će njegova odanost stvari međunarodnog sporazumijevanja i mira u svijetu donijeti trajno koristi miroljubivom čovječanstvu.

Josip Broz Tito».

Predsjednik SFRJ Josip Broz Tito uputio je gospođi Jacquelin Kennedy slijedeći brzozav saučešća:

«Duboko nas je potresla vijest o tragičnoj smrti Vašeg supruga čiji su život i rad bili toliko potrebni ne samo američkom narodu, nego i međunarodnoj zajednici. Zadržavajući u trajnom sjećanju lik predsjednika Kennedyja i kao velikog državnika i kao plemenitog oca i supruga, molim Vas da u Vašem dubokom bolu primite izraze najdubljeg iskrenog saučešća moje supruge Jovanke i moje lične

Josip Broz Tito».

DRAMA U DALLASU

Od svih izjava saučešća, što su poslije tragičnog događaja u Dallasu obletjele svijet, možda je jedna najbolje izrazila dramu smrti Johna Kennedyja: «Atentat na američkog predsjednika otkriva kako su još duboke i strašne predrasude protiv kojih se borio američki predsjednik». Premda krivci i motivi ovog zločina nisu još osvijetljeni i objavljeni, može se prema okolnostima i prvim podacima utvrditi da je predsjednik Kennedy poginuo u borbi za progresivniju obnovu američke politike, kojom je označio svoj trogodišnji prekinuti boravak u Bijeloj kući.

Akcije predsjednika Kennedyja predstavljale su u velikoj mjeri dinamični prijelom s ustaljalim konzervativizmom i konformizmom u američkoj vanjskoj i unutrašnjoj politici.

Poslije dugih godina hladnog rata, doktrina o ravnoteži straha i sile, o potrebi vođenja američke politike po uskoj i opasnoj ivici rata, Kennedyjeve su orijentacije predstavljale u toj politici radikalniji zaokret. Sagledavajući katastrofu samouništenja, koju bi atomski rat donio pobjednicima i pobijeđenima, Kennedy je orijentirao svoju politiku prema proširenju manevarskog prostora, koje bi pružalo i Americi i svijetu više sigurnosti od opasne dultesovske «vice rata». U tim je okvirima prenio američko prihvaćanje inicijativa za sporazumijevanje i popuštanje zategnutosti od terena taktičkog manevra na teren konkretnog traženja sporazuma i rješenja za međunarodne probleme.

«Moji dragi Amerikanci — rekao je u jednom nedavnom govoru Kennedy — »ukoliko bi se ikada desilo da ovu planetu preplavi nuklearni rat, ukoliko bi 300 milijuna Amerikanaca, Rusa i Evropljana bilo zbrisano s lica zemlje u 60 minuta razmjene nuklearnog napada, ukoliko bi oni jadnici koji prežive to uništenje mogli opstati u vatri, otrovima, kaosu i katastrofi, ne bih želio da netko od tih preživjelih postavi nekom drugom pitanje: 'Kako se sve to dogodilo?' I da dobije nevjerovatan odgovor: 'Eh, kada bi se samo znalo...' Budimo odlučni da postanemo gospodari, a ne žrtve historije, da držimo u svojim rukama svoju sudbinu, ne dozvolivši da nas savladaju slijepe sumnje i emocije».

Sporazum o atomskom moratoriju, o «crvenoj liniji» između Kremija i Bijele kuće, niz inicijativa koje su otvorile novu stranicu u odnosima dvi-

ju velikih svjetskih sila — su rezultat Kennedyjeve orijentacije i spadaju u pozitivni bilans njegove prekinute vladavine. Ostvarujući ove korake Kennedy je Americi i Amerikancima postepeno otvarao jednu novu i širu sliku svijeta, procesa i narastanja što su se u svijetu zbili posljednjih godina. Naravno, ne da bi tim procesima i narastanjima širio američke interese, već da bi ih njima prilagodio i u novim oblicima sačuvao.

Konzervativci, zatvoreni u starim koncepcijama i pretenzijama, predbacivali su mu upravo to: da dovodi u opasnost američke interese, da pruža ruku neprijatelju, umjesto da ga pritiskom hladnog rata drži na odstojanju ili u odstupanju. Nikada se u Americi nije jasnije nego za Kennedyja povukla linija između konzervativnih tendencija hladnog rata i progresivnih tendencija smirenja u svijetu. U času kada su mu čak i u njegovoj Demokratskoj stranci desne grupacije sugerirale kompromis Kennedy se odlučio za borbu. Izrazio je to ne samo u nastavljanju kontakata sa sovjetskom vladom i u daljnjem pregovaranju o inicijativama za rješavanje spornih međunarodnih problema, nego i u nekoliko svojih jasnih i direktnih govora, naročito značajnih posljednjih mjeseci. Donijelo mu je to u SAD novu popularnost, ali i još češće napade konzervativne reakcije. Od Lincolnovih i Rooseveltovih vremena ni jedan američki predsjednik nije izazvao takav otpor konzervativaca kao John Kennedy.

U unutrašnjim odnosima sukobila se Kennedyjeva politika na isti način i s istim konzervativnim snagama. Osobito oko crnačkog pitanja. Pripremajući novi Zakon o građanskim pravima, poginuli američki predsjednik je i na ovom terenu pripremao prijelomni sukob sa snagama regresivne rasne diskriminacije proglasio je »najtežim udarcem što može biti nanesen američkom prestiju u svijetu».

Kennedy je volio da svoju politiku naziva »novom granicom». Pokazalo se da je ta granica na američkom terenu išla između mira i rata, progressa i regressa. Atentat u Dallasu je tragična kulminacija sukoba na Kennedyjevoj »novoj granici». Kulminacija neočekivana za civilizirani svijet. Međutim i kulminacija koja je istovremeno tako dramatično potvrdila koliko je bilo potrebno da se ta granica povuče. I koliko je i danas, poslije Kennedyjeve smrti, neophodno da se ona održi.

FRANE BARBIERI

TRAGIČNA SMRT JOHNA F. KENNEDYJA

Pojedinosti o atentatu

▶ NASTAVAK SA 1. STRJ

Službeno saopćenje da je predsjednik Kennedy podlegao ranama uništilo je i posljednju nadu milijuna Amerikanaca koji su uzbuđeni očekivali posljednje izvještaje o Predsjednikovom stanju. Radio i televizijske stanice su do posljednjega trenutka pokušavale smiriti uzbuđenje građana ponavljajući da je Predsjednik još živ iako u veoma kritičnom stanju. Naše su definitivno nestale objavljivanjem saopćenja o smrti najmlađeg predsjednika u historiji Sjedinjenih Američkih Država.

Posmrtni ostaci Johna Kennedyja preneseni su u Washington gdje će biti sahranjeni u Bijeloj kući, a poslije toga u Kongresu. Još se ne zna gdje će biti sahranjen, da li u Washingtonu ili u njegovom rodnom gradu Bostonu. Zastava na Bijeloj kući spuštena je na pola kolja. Veliko zvono vašingtonske katedrale objavilo je Kennedyjevu smrt.

Novi predsjednik Lyndon Johnson, već je položio zakletvu i on je po američkom ustavu novi predsjednik SAD.

«Ubojstvo predsjednika Kennedyja, rekao je predsjednik federalnog suda, djelo je bogoterije i protivnika građanskih prava.»

Takvo mišljenje prevladalo je sinoć u Washingtonu, iako se još tačno ne zna ni ime, a ni motivi koji su rukovodili atentatora. Policija u Dallasu je jučer uhvatila nekog Oswaldia Leea, koji je izišao iz skladišta odakle je s petog kata izvršen atentat. On je pokušao pobjeći u kinematograf i ubio je jednog agenta kad je ovaj htio da ga uhvati.

U sjedištu Ujedinjenih naroda smrt predsjednika Kennedyja primljena je s krajnjim zaprepaštenjem. Mnogi ljudi u sjedištu UN koji ne misle da je mladi američki Predsjednik pas kao žrtva onih snaga koje teže da saustave pozitivan kurs kojim je svijet danas krenuo.

John Kennedy se dva puta pojavio u palači na East Riveru: 25. rujna 1961. i 20. rujna ove godine. U oba slučaja on je sa govornice Generalne skupštine objasnio principe njegove vlade u vanjskoj politici. U oba govora on se izjasnio u prilog svjetskog mira i jačanja uloge UN u međunarodnim poslovima. Generalni sekretar UN U Tant i predsjednik svogodišnjeg zasjedanja Generalne skupštine Carlos Rodriguez izrazili su sauteleće

američkoj vladi, narodu i supruzi pokojnog predsjednika.

REAKCIJA U SVIJETU

Vijest o Kennedyjevoj smrti zaprepastila je javnost i lavan granica SAD.

MOSKVA:

Moskovski radio i televizija prekinuli su oko 23 sata po moskovskom vremenu emisije i saopćili vijest o atentatu i smrti predsjednika Kennedyja. Saopćenje je ponovljeno nekoliko puta, a zatim su radio i televizija nastavili emitirati posmrtno poručje.

U Moskvi se smatra da je ubijeni američki Predsjednik bio žrtva ekstremnih desnih elemenata. Oko ponoći preko sovjetskog radija pročitana je biografija Johna Kennedyja koji je nazvan istaknutim američkim državljanikom. U Moskvi se ističe da je premijer Hruščov veoma cijenio američkog Predsjednika. U Moskvi se uz Kennedyjevo ime vežu promjene u američkoj politici nakon njegova dolaska na vlast. Posebno je cijenjeno Kennedyjevo trijezno rezoniranje za vrijeme karipske krize i njegov stav prema Moskovskom sporazumu o djelomičnoj zabrani nuklearnih pokusa.

RIM:

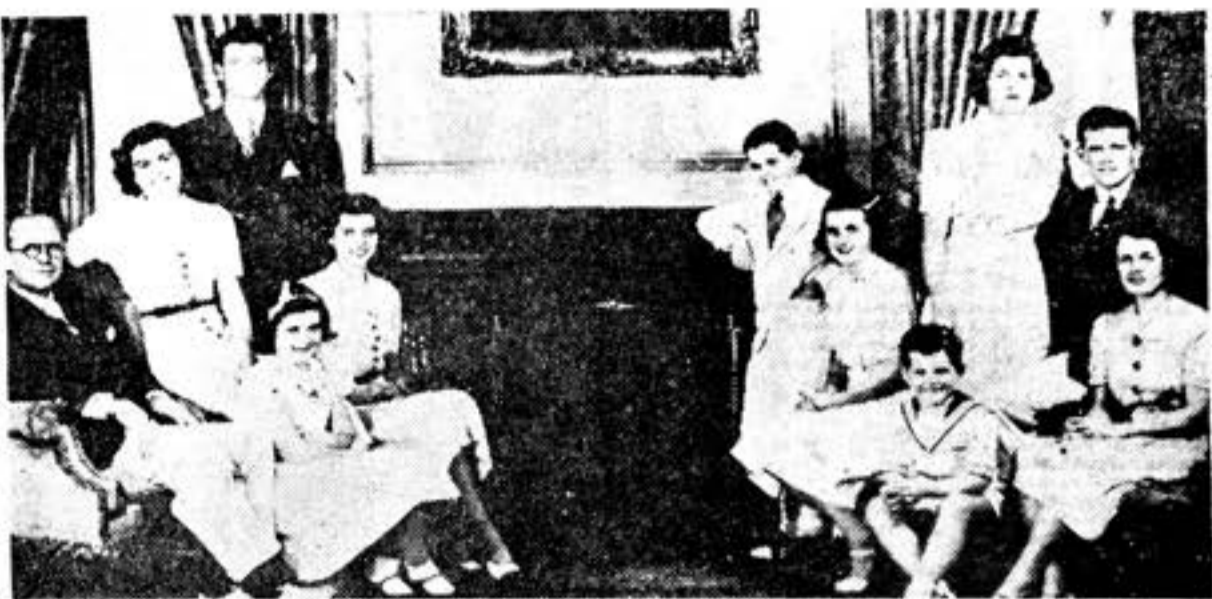
Vijest o atentatu na američkog predsjednika Kennedyja izazvala je u Rimu veliko uzbuđenje u javnosti i političkim krugovima. Pregovori između lidera političkih stranaka o formiranju nove vlade koji su bili u toku u parlamentu, odmah su prekinuti.

U ime KP Italije, član direkcije Giancarlo Pajetta izrazio je duboko žaljenje zbog smrti Kennedyja ističući da je on milijunima ljudi u svim dijelovima svijeta «otvorio perspektive i nade za mir».

Predsjednik Republike Segni izjavio je povodom tragične smrti Kennedyja: «Ovo je veoma težak gubitak za čitavo čovječanstvo.» Predsjednik vlade Leone uputio je Lindonu Johnsonu telegram u kome je izrazio «duboko zaprepaštenje talijanskog naroda» podsjećajući da je upravo Italija u lipnju ove godine bila posljednja evropska zemlja koju je predsjednik Kennedy posjetio.

Socijalistički lider Nenni je rekao da atentat na američkog Predsjednika otkriva

▶ NASTAVAK NA 4. STRJ

1 OVA SLIKA UZETA IZ STAROG ALBUMA PORODICE KENNEDY DATIRA IZ 1957. GODINE. NAJSTARIJI SIN JOHN, KOJI JE NA POSLJEDNJIM IZBORIMA POSTAO PREDJEDNIK SAD STOJI NA LIJEVOJ STRANI IZA SESTARA.

2 MORNARIČKI PORUČNIK JOHN F. KENNEDY ODLIKOVAN JE U PROSLOM RATU ZA HRABROST I INICIJATIVU, KOJU JE PORAZIO KAD JE NJEGOVO BROD BIO POTOPLEN NA PACIFIKU U NOĆI 2. KOLOVOZA 1943. GODINE. OVA SLIKA PRIKAZUJE MOMENT KAD JEDAN STARI MORNARIČKI OFICIR GLEDA NJEGOVO ODLIKOVANJE.

3 UBIJENI PREDJEDNIK SAD SA SUPRUGOM JACQUELINE I RODITELJIMA JOE I ROSEY.

4 POTKRAJ OVOG LJETA KENNEDY JE PRIMIO VODK MARSA MIRA, NAJBRŽANJE ANTIRASISTIČKE MANIFESTACIJE.

5 U POSLJEDNJOJ POSILJCI FOTOGRAFIJA, KOJU JE NAŠOJ REDARCIJI UPUTILA AMERIČKA AGENCIJA UNITED PRESS INTERNATIONAL, NALAZILA SE I OVA. SNIMljena JE 15. STUDENOGA, A PRIKAZUJE MLADU AMERIČANKU THERESU NORTON U ČASU KAD STEŽE RUKU TRAGIČNO POGINULOM PREDJEDNIKU. POTRAŽILA GA JE POSTO JE TU NOĆ SANJALA DA SE BUKUJE S KENNEDYJEM.

TRAGIČNA SMRT J. KENNEDYJA

ŽALOST U SVIJETU

MASTAVAK SA 3. STR.

kako su još duboke i strašne predrasude protiv kojih se bori američki Predsjednik.

PARIZ:

U Parizu je vijest o smrti američkog Predsjednika primljena s velikim žaljenjem. Sve francuske radio-stanice i televizija prekinuli su redovne programe obavješćujući slušaoce i gledaoce o detaljima atentata. Radio-stanice su emitirale čitave noći samo klasičnu muziku.

Kad je saznao za vijest, francuski premijer Pompidou je rekao: »To je strašno, to je surovo...«

Francuski predsjednik de Gaulle je izjavio: »Predsjed-

nik Kennedy je pao kao vojnik, pod vatrom oružja, vršeći svoju dužnost u službi svoje zemlje. U ime francuskog naroda koji je oduvijek bio prijatelj američkog naroda odajem počtu tom velikom primjeru i velikoj uspenjeni koju je ostavio Kennedy.«

ALŽIR:

Predsjednik Benbela je osudio atentat na predsjednika Kennedyja i rekao da ga je ovaj događaj duboko dirnuo. »Mislim, rekao je predsjednik Alžira, da je atentat izvršila osoba koja pripada rasističkom segregacionom pokretu. Akcija predsjednika Kennedyja protiv rasne segregacije bila nam je svima simpatična.«

STOCKHOLM:

»Uvjeren sam da čitav švedski narod, bez obzira na razlike u mišljenjima, dijeli duboku žalost američkih ljudi zbog gubitka velikog američkog državnika«, izjavio je sinoć švedski premijer Erlander. On je dodao da je veličina pokojnog predsjednika SAD bila u prvom redu u njegovoj odlučnoj borbi za mir i razumijevanje među narodima i za osiguranje ravnopravnosti svih ljudi, bez obzira na rasu i vjeru. Kennedy je time, rekao je Erlander, nesumnjivo preuzeo veliki riziko na unutrašnjo-političkom planu.

KOPENHAGEN:

Danski premijer Kraeg je rekao da su SAD u ličnosti tragično poginulog Predsjednika izgubile »jednog od svojih najvećih državnika, a svijet uvjerenost pobornika mira i slobode. Kurs koji je Kennedy slijedio stvorio je uvjete u kojima su velike države mogle povesti pregovore o miru i sigurnosti. Kraeg je podvukao da će odlučna borba koju je Kennedy vodio za socijalni napredak i ravnopravnost crnačkog stanovništva ostati zabilježena kao jedna od najsvjetlijih stranica u novijoj historiji SAD.

OSLO:

Norveški premijer Gerhardsen je tragičnu smrt predsjednika Kennedyja označio kao »ozbiljan udarac za sve koji su vjerovali u iste ideale i gubitak za sve koji su u njegovoj ličnosti osjetili vlastitu sigurnost.«

Novi predsjednik SAD: Lyndon Johnson

John Kennedy potpisuje tekst sporazuma o obustavi nuklearnih pokusa

Busret predsjednika Kennedyja i sovjetskog premijera Hruščova u Beču u lipnju 1961.

FRANE BARBIERI:

POVRATAK U MOSKVI

5

TREĆI DAN:

AMERIKANAC U MOSKVI

Babilon, u kome sam odsjeo, zove se »Gostionica Metropol«. Na teru Sverdlova, tik do Boljšega teatra. Jedan od najstarijih i najtradicionalnijih moskovskih hotela. Ostao je takav još iz carskih vremena: freske i bronzane skulpture antičkih motiva, kristali, inlarije... U glavnoj dvorani restorana oko vodoskoka, pod visokim bronzano-kristalnim kandelabrima u formi palmi pleše se svake večeri. Mladi parovi Moskovičana, ljudi na službenom putu u prjestolnici i strani. Ovaj put gotovo bih rekao većina stranaca. Ili su se možda stranci samo najviše čuli, zahvaljujući jednoj velikoj i bučnoj grupi Amerikanaca. Ulazili su i odlazili iz restorana svi zajedno, svi nalik jedan na drugoga, kako to uvijek izgledaju Amerikanci u grupi: standardna konfekcija, standardne naočale sa zlatnim lakim okvirom, standardni bijeli džeket-osmjeh. Valjda su im zato, da bi ih lakše raspoznali, svakome na rever prišli veliku značku »Turista« s imenom i prezimenom.

Ulazili su i izlazili kao sportska ekipa na igralištu — maćuć nasmijano desno i lijevo, u prvi mah pomalo skeptičnim predstavnicima »velikog partnera«. Kasnije je njihova ekspanzivnost postala zarazna. Pjevačica im je počela posvećivati pjesme. Oni su joj američki bučno odobravali. Plesali su zatim s ruskim djevojkama i otičinjali razgovore s gostima sa susjednim stolovima, iznenađeni kako gotovo svaki mladi Moskovičanin može voditi osnovnu konvenciju na engleskom. Bili su očito uvjereni da i Rusi, obzirom da su velika nacija kao i oni, znaju samo svoj jezik.

U ovim jesenjim danima gdje god bih se maknuo po Moskvi spotakao bih se na kakvu grupu Amerikanaca. Poslovni ljudi, turisti, diplomatske delegacije, gostovanja. Bio je to jedan od prvih znakova novih odnosa s dalekim partnerima na ulicama Moskve.

»Amerikanac u Moskvi« činio mi se najaktuelnijim motivom ove jeseni.

Možda i griješim, ali uvijek mi je izgledalo da se u Moskvi, u masi tih zapadnih službenih, potuštinih i

PRED BOLŠIM TEATROM KOD NOVOG SPOMENIKA MARKU

turističkih deputacija, najbolje snalaze — Amerikanci. Tko zna, možda smo mi svi, gledajući zapadne stranice, reakcijama Amerikanaca posvećivali najviše pažnje. Tema »Amerikanac u Moskvi« svakako je običavala najviše atrakcija. Možda smo njihovu svaku pojavu reakciju umnogostručavali, obzirom da smo po nekoj mentalnoj inerciji očekivali samo negativne. Čini mi se, međutim, da stvar nije samo u tome. Reakcije Amerikanaca u Moskvi su apsolutno drugačije, nego one ostalih zapadnjaka.

Francuzi, na primjer, svoju pažnju koncentriraju prvenstveno na »menu«-a, jelovnike u restoranima. Najčešće nepovoljno komentiraju njihove razlike s francuskima, zaboravljajući sasvim da je historija već toliko puta pokazala kako civilizacije počinju usavršavati svoj kulturni jezik najčešće u trenucima kada historijski i društveno nemaju više ništa novoga da kažu. Talijani su svi obuzeti uspoređivanjem ruskih odijela i espresso-kave s talijanskim. Naravno, opet u korist talijanskih. Za Engleze u Moskvi, kao i obično, najčešće ne znači šta misle. Odlaze kako su i došli. Amerikanci se među njima ne bave sitnicama i detaljima. Uostalom, i oni imaju loše jelovnike i oni piju vodenastu kavu i oni se odijevaju sa ne suviše mnogo estetske senzibilitetom. Njihovom kutu gledanja odgovaraju mastodontski rasponi ruskog rasta, u kojem još nije bilo vremena za detalje. Francuzi i Talijani je široka moskovska ulica prazna. Amerikanca impresionira upravo svojom tišinom. Evropejci kažu, da mora biti strašno stanovati u novoj stambenoj zgradi od 12-16 katova, sa tristo, četrilicsto stanara. Amerikanci impresionira kako u Moskvi rekordno brzo rješavaju stambeni problem. Za Evropejce je moskovski »Metro« ružan. Za Amerikanca je on na prvom mjestu najveći, najbrži i najfunkcionalniji na svijetu. Evropejci bi pretenciozno u Rusiji bijeli nađ Evropu, Amerikanci u njoj vide situ, koja im je tu, odmah sa ledima spremna svakog časa, da ih pretekne. Zbog toga oni, dok Evropejci pedantno traže moskovske mane, čak i u tim manama traže potencijalne vrline. Francuzi i Talijani vide da nešto u gradskoj turističkoj, ili privrednoj organizaciji ne funkcionira i superlorno negoduju, Englezi se prvi da ništa ne vidi. A Amerikanca konstatira disfunkciju, ali zaključuje: »Ako su s manama već uspjeli postići toliko, šta li će tek postići, kada uklone mane!« Amerikanac se, naime, kreće po Moskvi učestvujući već u velikoj utakmici. Što ju je N. S. Hruščov navjesticom Amerikanca na njihovom tlu, dok je 1959. godine obilazio Sjedinjene Države.

U SLJEDEĆEM BROJU: OBRNUTI KOLUMBO!

BIOGRAFIJA

J. F. KENNEDYJA

Porodica u kojoj se 1917. godine rodio John Fitzgerald Kennedy irskog je porijekla. Otac njegov, Joseph Kennedy, bogati je industrijaš i financijer iz Bostona, a nekoliko je godina bio i ambasador u Londonu. John je njegov drugi sin. Najstariji, Joseph Junior, poginuo je kao oficir u drugom svjetskom ratu. Robert je sada ministar pravde, a Teddy senator. Braće i sestara bilo je devet. John F. Kennedy je studirao pravo u Harvardu, a za vrijeme dok je porodica Kennedy-jevih živjela u Londonu, nastavio je studije na Glasgovskoj School of Economics pod vodstvom poznatog laburističkog teoretičara Harolda Laskyja. Kao student John je bio poznat kao izvrstan sportist u fudbalnim disciplinama, ali i neobično solidan student.

Imao je ambiciju da postane pisac, ali ga je otac orijentirao na politiku. Za vrijeme drugog svjetskog rata prilikom regrutacije bio je odbijen, ali on je svakako htio da izvrši svoju dužnost pa se prijavio kao dobrovoljac i bio neko vrijeme odličan mornar. Ukrcao se na razarač koji je nosio ime njegova brata Josepha. Ipak ubrzo je napredovao, te je kao poručnik postao komandant jednog torpilera na Pacifiku, gdje je dobio u jednoj pomorskoj bici dramatični herojski čin. Njegov torpiljer je potopila jedna japanska podmornica 1943. Prilikom brodoloma John Kennedy je izvršio veliki podvig plivajući, iako ranjen, danima između malih puštih otoka i vodio sa sobom druge ranjenike (bilo ih je ukupno 11), dok im devetog dana nije došlo spase. Za ovaj podvig dobio je visoko američko ratno odličje koje je Kennedy kao diktovanje.

Poslije rata bio je neko vrijeme profesionalni novinar pa je izvještavao iz Engleske o parlamentarnim izborima 1945. Zamislivši je da je Kennedy kao novinar izvještavao svoj list iz San Franciska o osnivanju Ujedinjenih naroda, a kao novinar je prisustvovao i konferenciji Churchilla, Staljina i Trumanova u Potsdamu.

John Kennedy je napisao knjigu u spomen svom bratu. Svoju doktorsku temu razradio je i objavio u knjizi »Zašto Englezi spašavaju« , a kad je 1948. izdao poslije operacije na kraljevici u bolnici, napisao je seriju biografija o senatorima za koju je dobio Pulitzerovu nagradu.

U politički život je ušao u 29. godini. U Bostonu je bio izabran za poslanika Predstavničkog doma i bio najmlađi član Kongresa. Počevši je biran 1948. i 1950. a 1952. je prvi puta izabran u Senat. U Senatu se isticao svojim ostim govorima. Kad je 1956. kandidirao za predsjednika SAD imao je 43 godine. Na izborima je Kennedy pobijedio i naslijedio u Bijeloj kući generala Eisenhowera. Kennedyjevim izborom demokrat su se vratili na vlast.

PUTOVI BEZ RASKRŠĆA

Jedan talijanski grof nedavno je u svojoj knjizi o Rusiji napisao da ondje strast za učenjem gotovo ispunjava zrak, toliko je zarazno oduševljenje za sve oblike znanja.

U svojim novinarskim dodirima s našim čovjekom, pogotovu mladim, čini mi se da sam osjetio nešto slično. Možda to ne bih krstio strašću, ali jednom neodoljivom i još prikrivenom žudnjom, mislim da bih mogao. Žudnjom za sve oblike znanja: od onog što ga daje osnovna škola do onog koje se dobije na fakultetu političkih nauka ili postdiplomskom studiju.

Kažu, da danas svaki peti Jugoslaven ide u neku školu. Trojicu od njih — milionara, konobaricu i službenika — našao sam u političkoj školi Maksimira. Od kuda su došli, što rade, kamo streme na svojim putovima bez raskršća?

Zabilježeno u razgovoru s polaznicima političke škole u Maksimiru

Uvijek zajedno: raskoš i bijeda

Nedjeljko Radaković, milionar: Bila je četrdesetčetita. Donijeli su brata u selo, bez očiju. Svaki dan su nekog donosili... Tjednima smo bili u snijegu, u planini, i gledali kako sela gore, kako ostaju pustoš i garifla. To se ne može zaboraviti.

Visok je, mršav, suha duguljasta lica, svijetlih barunastih očiju. Dvadesetšesetam mu je godina i u kraju oko Babukićeve ulice dobro ga znaju: i djeca i odrasli i oni što su im dječije bliače okraćale ali im papperje ispod nosa još ne služi na muške brkove.

— Pošli ste u političku školu, zašto?

— Javio sam se dobrovoljno. Želio sam da ondje slobodno diskutiram o mnogočemu. Da govorim o raznim stvarima i ne mislim na ocjenu, da sagledam neke probleme, da ih sebi objasnim, a kasnije, ako treba, i drugima.

— Vi ste član Saveza komunista?

— Jesam. Primili su me u Srednjoj Gori kraj Udbine 15. veljače 1958. Čudno ime ima moje selo, zar ne? Poslije toga sam otišao na odsluženje vojnog roka, a zatim u milionare. Rasporedili su me u Zagreb. Od 1960. sam ovdje.

— Sta je za vas značilo članstvo u Partiji?

— Čovjek počinje drugačije gledati na stvari kad uđe u jednu političku organizaciju koja je vodila narod u najtežim danima, koja se borila za čovjeka. Osjeti se nekako veća obaveza, potreba da čovjek preispita samog sebe. Jer, kako inače ocijeniti drugoga? Često treba stati oči u oči s licem u lice.

— U političkoj školi učite četiri predmeta. Koji vam se najviše dopada?

— Najviše marksistička filozofija, a potom politička ekonomija jer to područje dosada baš nisam najbolje poznao. Klasna borba me najviše privlači. Znaite, vide se faze čovjekove borbe kroz historiju; uvijek je na jednoj strani bio raskošan život, a na drugoj bijeda. Marksizam je dao praktičan put da se taj jaz premosti. Politička ekonomija je za mene nov predmet: francuski ekonomisti su na ljude gledali kao na robu; ljudi su uvijek težili za novcem. Vidim sada kako se izrabljivalo, kako se postajalo bogatim i bijednim.

— Želite li nastaviti školovanje?

— Da. Volio bih kasnije u višu političku školu. Ali, tko zna hoće li biti uvjeta. Služba je tu, kad čovjek za nju prima novac treba da je i obavlja kako valja. Svako, zapravo, ima svoj plan u životu samo je pitanje kako se on ostvaruje. Eto, sa stanom je teško. A kako i neće, kad je sve krenulo iz sela u grad. I ja mislim ostati u Zagrebu.

— Služba i škola gotovo cijeli dan. Stignete li u kino, kazalište?

— Stignem i tamo. U kino gledam najradije domaće ratne filmove. To me potsjeti na one dane. Komandir stanice je dobar čovjek, omogućio mi je da idem u školu bez obzira na raspored službe.

— Ljudi oko vas, kakvi su oni?

— Imam velik krug poznanih, a mnogima se na ulici pozdravljam. Ljude ne treba gledati kroz jednog čovjeka. Većina je dobra, prijazna. Oni između 15 i 18 godina bi trebali imati drugačiji pogled na svijet, biti drugačiji u odnosu prema starijima. Sve imaju i sve im je moguće. Trebalo bi to da shvate i poštuju, pa dopustite i da vrata. Neke se sjetite kako je nama bilo...

Nemaš na papiru - ne možeš se protiviti

Mira Jurić, konobarica u ugostiteljskoj radnji «Orljava»: Rekla sam sama sebi da više nikada nećeš šutjeti, da ćeš ubuduće uvijek iznijeti ono što vidiš da nije dobro.

Utegnuta u konobarsku uniformu, tanahna, oko očiju joj mrežica finih sitnih bora. Kad govori, osmijehuje se, a prste isprepliče. S vremena na vrijeme maksimalnom kretnom povuče salvetom po stolnjaku.

— Kažete: došla sam u Zagreb iz Banjaluke?

— Sestra me povukla u Zagreb. Ondje se nisam mogla zaposliti, a otac se nije za mene brinuo. Znaite, maćeha k'o maćeha. Došla sam sa svoje 23 godine i četiri razreda osnovne. Zaposlila sam se u ovom poduzeću kao pomoćno osoblje u kuhinji. Kasnije su me stavili za «šank», a od kada idem u školu — za konobaricu, i u Partiju su me primili.

— Od ranije ste željeli u Partiju?

— Bila sam osamljena, tražila sam neko društvo, neku organizaciju. Tako mi se uspelo da me prime. Našla sam društvo i sada se nekako osjećam fino, družabije. Posebno, otkada sam pošla u školu. Mislim da me članstvo u Savezu komunista približilo ljudima. Osjećam se nekako zadužena, ne znam kako bih vam to objasnila: ne bi trebalo da činim ono što se činiti ne smije, eto. Uz to, čovjek ima i obavezu. Prije sam, na primjer, bila sasvim drugačija u ponašanju prema drugim ljudima. Ovo me sasvim okrenulo, posve sam se izmijenila.

— Nije li vam u školi malo teže nego drugima s obzirom na to da imate samo četiri razreda osnovne?

— Jeste. I ne malo, nego mnogo. Ostali imaju više škole nego ja. Uvjet je bio osmogodišnja. Moji su me nekako progurali. Ali, mislim da ću ja to moći svladati jer imam želju za to. Politička ekonomija mi je najteža ali mi se i najbolje sviđa. Predavač je pr izraz, sve fino rastumači, sve objasni. Dragi su mi zapravo svi predmeti. Zadnje smo, recimo, imali o društvenim planovima: petogodišnjim i sedmogodišnjim. Bila sam iznenađena kad sam čula šta to znači, kako se sve to zbiva.

— Stignete li učiti?

— Dosta teško. Ovdje sam najmlađa, pa svi kažu hajde ti. Subotom i nedjeljom te uvijek još ponešto zakači. A kad dođeš kući, ja sam podstanar i stanujem s gazdricom i gazdom u jednoj sobi, peri, peglaj... tako vrijeme ode. Ne možeš se ni protiviti, jer nemaš ništa na papiru. Da imam neku kvalifikaciju mogla bih ponešto i reći. Uostalom, sada već i kažem. Prije sam se bojala. U kolektivnu me, znate, svi vole, sve ih slušam.

— Hoćete li ostati u Zagrebu?

— Nikako da se ovdje priviknem premda je lakše nego što je bilo prvih mjesec dana. Ne bih mogla reći da ne bih mogla bez ovoga. Voljela bih da sam tamo, u Banjaluci. Ovdje nije kao dolje. Ne znam zašto.

— Možda zbog ljudi?

— Možda. Ne znam kako bih vam rekla. Eto, mladi. Ne ponašaju se kako treba. Oni od 15 godina su jako raspušteni. Tako kod nas nije. Ovi nemaju srama ni predkim.

Preko sitnica ne treba prelaziti

Nikola Škvorc, službenik «Univerzala»: Bio je jedan, zvao sam ga DRUG. Govorio sam mu: dođi će vrijeme, morat ćeš se sam brinuti za sebe, nećeš uvijek biti mama, tata, bake. Poslušao je i sada me na slici podravlja. Vidim, dobro je bilo. Ne sam govorio.

Zbijen, srednje visine, svjetle kose i očiju. Lice energično, četvrištao. Ruke drži prekrštene na pisačem stolu. Šake velike. Vidi se, navikle i na posao koji s olovkom nema mnogo veze.

— Recite nešto o sebi kao članu Saveza komunista?

— Prijem u Partiju značio je za mene preokret u životu. Dvije godine su drugovi pazili na mene da vide koliko mogu dati. I sam sam tako vidio da mogu dati više nego sam mislio. Ali, osjetio sam da još mnogo dugujem, da čovjek, član Partije, mora vis i vis drugima biti primjer. No, nije baš potrebno o sebi govoriti.

— Da li ste kadgod poželjeli poći u političku školu?

— Jesam. Ranije sam išao u tehničku školu, ali nisam mogao izdržati. Dolazio sam kući u ponoć, a u pet je trebalo ustati i krenuti na posao. Onda sam počeo i kuću zidati u Sestvetskom Kraljevcu, pa mi je i to uzelo mnogo vremena. Kuća je mala. Za mene i ženu. Želim kasnije bliže Zagrebu. Kad će to biti i kako još i sam ne znam.

— Sta očekujete od škole koju polazite?

— Šira i nova znanja. Za nas mlade je to važno. Mi nemamo iskustvo starijih. Svi mladi bi trebali ići u tu školu. Svaki dan nas ljudi nešto pitaju i mi bi trebali da im odgovorimo kako najbolje znamo i umijemo. Mene lično zanima radnički pokret i historija Saveza komunista. Volim da znam na kakve su teškoće naišli stari komunisti, kako je izgledala njihova borba i borba radnika.

— Stanujete daleko. Dospijete li između rada i škole kući?

— Ujutro odlazim u tričetvrtpet a vraćam se kući u dvadesetjedan i petnaest. Zadnjim autobusom. Kad bih između posla i škole išao kući prijevoz bi me stajao 500 dinara dnevno. Od tri popodne do pet učim u kancelariji ili završavam posao. Znaite kakva je nabava: stalno nešto treba, a kad nema onda traži po cijeloj zemlji jer biti mora.

— Sta na sve to kaže žena?

— Žena je mlada. Ima nešto više od 17 godina. Shvaća me, zna da moram vratiti dug prema zajednici. Mislim da će i ona, kad postane punoljetna, biti član Partije. Aktivna je u omladinskoj organizaciji.

— Što mislite o mladim ljudima?

— Ja sam već jednom nogom otišao iz omladinske organizacije ali mislim da ona slijedijsama nije poklonila potrebnu pažnju. Treba tim ljudima dati neku razonodu, oni bi je s vremenom shvatili i prihvatili. Rekao sam vam već o DRUGU. Ne valja uvijek kašnjevati, treba pomagati. Ako, recimo, mladi radnik ode u kino i ne dođe na posao ne treba ga odmah suniti. Jednom, dvaput, triput treba upozoriti, pa ako ne pošala onda ono zadnje. Međutim, preko sitnica ne treba prelaziti.

— Kad završite ovu školu, kamo ćete?

— Volio bih, jednom na fakultet političkih nauka. Mlad sam i mogu još mnogo postići. Sve čovjek može samo ako ima volju.

ZAGREBAČKA KRONIKA

Direktoru ZET-a Ivanu Horvatiću postavili smo 19 aktualnih pitanja na temu zagrebačkog gradskog saobraćaja

ZET NIJE 'VLAST'

- U svakom tramvaju tri električne peći
- U 1964. šezdeset novih jedinica
- Najnezadovoljniji s putnicima za Žitnjak

Kako se u ZET-u brinu na odgoj i kulturu službenika?

— Prvo, školovanjem konduktera i vozača, zatim stručnim sastancima i sastancima društveno-političkih organizacija, a konačno discipliniranim mjerama do prekida radnog odnosa (otpusta).

Da li bi se mogle uvesti brze tramvajske pruge?

— Teško. A zašto? Sve bržim razvojem motorizacije u gradu, vozi se sve sporije. Uvođenjem sve većeg broja semafora ovakvog tipa, vozi se još sporije, što je za ZET isto kao i za putnike štetno, jer poduzeću treba veći broj vozila za prijevoz putnika, a putnik sve sporije stize na cilj.

U Beogradu imaju izvanredne linije malim "Kombi-autobusima" s cijenom 100 dinara. Ne bi li to moglo i kod nas?

— Nemamo autobusa ni za redovite linije, pa tu mogućnost nismo studirali. Od ugovorenih 20 autobusa u ovoj godini, domaća industrija motornih vozila nam je do danas isporučila samo 2 autobusa. Nedostaje samo jedna nula!

Već dugo čekamo na automate za tramvajske karte?

— Vjerojatno mislite na automate za izdavanje karata ili pak aparate koji će ubrzati izdavanje karata? Za automate i aparate nužna je jedinstvena tarifa a ta još ne postoji. Ispitivanja vršimo na autobusnoj liniji Velesajam — Mažuranićev trg. — Pogledajte!

Zašto nema više djevočaka na mjestu konduktera?

— Težak i naporan rad konduktera odbija djevojke, isto tako kao i nužnost rada u raznim smjenama (rano jutro, kasno uveče). K tome treba dodati i odnos pojedinih putnika prema djevojkama kondukterima.

Ivan Horvatić, direktor ZET-a, bio je prije na dužnosti pomoćnika sekretara za saobraćaj i pomorstvo Izvršnog vijeća SRH. Rođen je 1916. u Sunji. Od 1945. živi u Zagrebu. Radi proučavanja problematike saobraćaja u velikim gradovima boravio je u Americi, Italiji, Saveznoj Republici Njemačkoj i Švicarskoj.

— Građani treba da pomognu i kažu svoju riječ u svim pitanjima i problemima gradskog saobraćaja. Moj je princip — ni jedno njihovo pismo ne smije da ostane bez odgovora.

Da li je zauvijek napuštena ideja o uvođenju trolejbusa?

— Koliko ja znam jest. — A zašto? Saobraćajna nauka je dala odgovore na to pitanje. Grad veličine Zagreba i jednake perspektive (do milijun stanovnika) ne može riješiti problem prijevoza putnika u gradskom saobraćaju trolejbusima, zbog preniskog kapaciteta vozila. Ostaje šinsko vozilo u drugom nivou (globalni tramvaj), i autobus za određene linije. Tako to predviđa i prijedlog 30-godišnjeg programa razvika gradskog saobraćaja.

Govori se o produženju tramvajske linije za Remetinec, preko Savskog mosta?

— Zacrtno je prijelaz preko Save u nacrtu sedmogodišnjeg plana razvika. Dinamika će ovisiti o financijskim sredstvima ZET-a i ostalih (Grad, krediti i sl.).

Ima li neke nade za rješavanje problema lince?

— Ima, iako to nije goruće pitanje. U nacrtu sedmogodišnjeg plana predviđaju se studije i projektiranje, a kasnije izgradnja. — Do tada, mislim, da treba pomoći situaciju u Ilici politikom koju je zacrtala općina Centar, a to je smišljena adaptacija lokalna na novu građevnu liniju, čime će se dobiti širi pješački hodnici.

Noće li ove zime biti u tramvajima toplije, ili će podsjećati opet na frižider, kao lani?

— Tehnički stručnjaci poduzeća tvrde da će svako tramvajsko vozilo (osim 2-3) imati montirane po 3 električne peći. Prošle zime većina tramvajskih vozila nisu imala peći. Prema tome, bit će toplije, ali još uvijek nedovoljno, jer bi svako tramvajsko vozilo trebalo imati 6 peći. Meteorolozi vele da će biti toplija zima, pa će nam i to pomoći ove zime.

Kako poboljšavate disciplinu vaših službenika. Imate li poseban način kažnjavanja za slučajeve nedisciplinane?

— Ne znam napamet. Ali mogu reći da ih ima dosta, i to različitih stupnjeva. Sve mjere koje sam naveo u odgovoru na prvo pitanje donose rezultate i u poboljšanju discipline, kada se pravilno primijene.

Predviđa li se neka "modernizacija" stare, dobre uspinjače?

— Modernizacija, tj. elektrifikacija stare parne uspinjače izvršena je 1934. godine. — Kad bi konzervatori gledali kao turisti, tada bi je stavili pod svoje okrilje i zaštitili, jer je to posebna atrakcija za sve strane turiste koji dolaze u Gornji grad. Svi je imaju u svojim filmskim albumima, ali je zato grad nema na svojim razglednicama. Bit će valjda i to uskoro, a doći će na red i žičara. Budimo strpljivi.

Što je s tramvajem (ili autobusom) do Žičare?

— Prije otvorenja jesenskog velesujma bio je drug Petar Stambolić na žičari i vozio se u oba pravca s ostalim drugovima koji su ga pratili. Kad je na svoje pitanje, koliko je daleko od tramvaja do žičare dobio je odgovor: 910 metara, odgovorio je: to je divno, 10 — 15 minuta hođa kroz šumu, nakon gužve u gradskom saobraćaju, a prije divnog prijevoza na vrh Sljemena.

— Ja se u cijelosti slažem s ovim mišljenjem, uz napomenu da bi stazu trebalo urediti i osvijetliti.

Ima li ZET nekih radosnih vijesti za svoje sugrađane?

— Ako nas ne iznevjeri domaća motorna industrija (neka mi ne zamjere) iduće godine želimo nabaviti više od 60 vozničkih jedinica, kako tramvajskih motornih kola i prikolica, tako i autobusa. Nadam se da će biti još i drugih sitnih radosnih vijesti (ne mislim uopće o tarifni), ali neka zasa da ostanu sitne tajne.

Na kojoj liniji ste najzadovoljniji s putnicima Zagrepčanima?

— Putnici Zagrepčani su u izvjesnom smislu kao i vozači automobila. Jedan drugome prilično zagorčavaju život, jer se ne drže izvjesnih međuljudskih normi. Putnici su nervozni, a to se oćenito smatra normalnim, a isto tako i njihovim pravom. Ali zato mi nemamo toga prava, što je isto tako u redu i normalno.

Ako mi budemo postupali onako kako sam prije odgovorio, uvjeren sam da će nam se svi putnici istom mjerom odužiti i pomoći nam, a onda nema nikakvih primjedaba, osim na izgrednike, a to su izuzeci.

Ipak, lakše mi je odgovoriti da sam najnezadovoljniji putnicima na liniji za Žitnjak. — Kad bi privreda Žitnjaka promijenila početak radnog vremena i to bi prestalo.

Vozite li se i vi i drugi rukovodioci ZET-a često tramvajem?

— Osim onih koji stanuju kraj "vremize", voze se svi radnici (tu podrazumijevam i službenike) ovog kolektiva, i vjerujte mi da su nezadovoljni, a to je, mislim, pozitivno.

Razgovor vodio: BORA ĐORĐEVIĆ

Predstavljamo vam našeg novog suradnika Jakoba Skakavca

NEMA NI TRAČA

Dozvolite: Jakob Skakavac, pensioner.

Toliko radi predstavljanja, da znate tko sam, inače ja vas vrlo dobro znam, jer gotovo svi vi prolazite Zrinjevcem. Tu je moja klu-pa i radno mjesto. Pa, eto, neki dan kažem ovako samom sebi: Hajde moj Jakobe, skoči malo po Zagrebu i vidi ono što drugi ne vidi, kada može Walt Disney da traži Čuda prirode, pronadi i ti Čuda Zagreba! Ostavi tu klupu, neka malo službenici odmore svoje noge prije podne.

Prvo sam se tako malo odmorio na uglu kod Petrinjske, pa sam onda stao kod Palmotičeve, pa onda jedna duža pauza kod Jurjišćeve, pa opet mali odmor kod dšamije i tako malo po malo i — sti-goh. Kamo? Neću da kažem a shvatit ćete zašto?

Lijepa novogradnja, četvorokatna, tek sazidana — kao bonbon. Stanari dobri, slažu se. Ima ih oko 26 a svi kao jedna porodica. Niti tko skim razgovara, niti tko s kim ima kakve veze. Mnogi se čak i ne poznaju. Nema tu trača, niti tko gleda kada si došao, kada si išao,

tko ti je došao, zašto si došao, kome si došao, šta si kupio, šta nisi kupio. Nema svega toga, dragi moj!

Nema ni trača, nema ni šalters — kažem nema.

Pa kako su ovi tu postigli da je to sve tako u redu. Da pitam nadstojnika.

Pitao sam pa nema. Nema nadstojnika.

Ne, nije on nikamo otišao. On naprosto nije ni došao. Zapravo, on nije ni predviđen da dođe. Pa kada već netko nije predviđen da dođe, zašto bi i dolazio.

Kažu, takav je propis. Ako ima manje od 26 stanara, ta kuća nema prava na nadstojnika. Zaista sretna kuća. Nitko ne zaviruje u lonac, nitko ne otvara vrata kad dođe kasno kući. Nitko tu zgradu ne čuva.

Krasna stvar za one koji vole souvenir. Nosi šta hoće!

Vremenom će netko da postide prozore, pa vrata, možda i koji stepenik, a kada jednoga dana dođe jedan od stanara kući pa vidi da mu je netko u odsutnosti odnio stan, možda će se takav propis i ukinuti. Dotle nestaju samo šalters ali je mir. A mir, to je ono osnovno što je potrebno čovjeka.

Ah, da, to je kod Kuaternikova trga.

JAKOB SKAKAVAC

prije pedeset godina

NOVI PREDJEL NA PANTOVČAKU

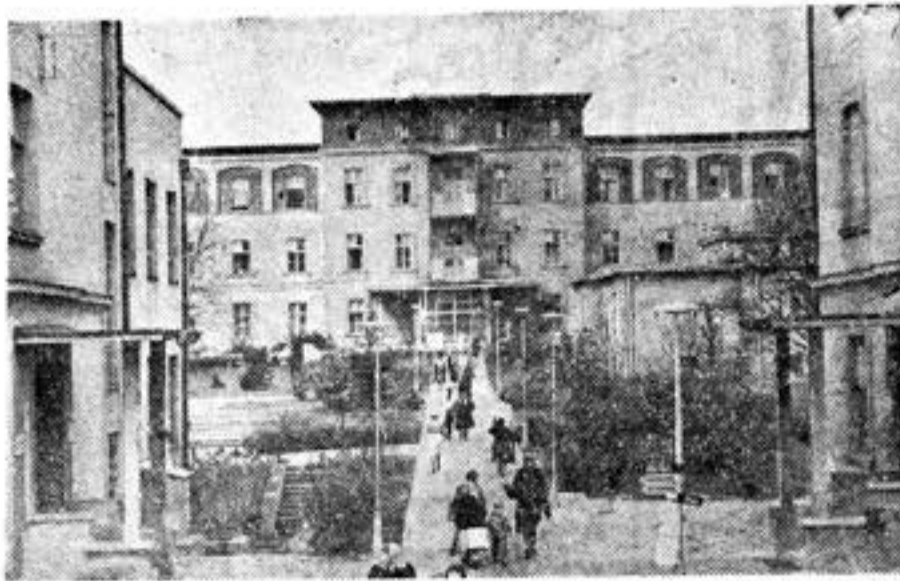
„Društvo za gradnju čvornastih i radničkih kuća d.d. nam predložuje da je u zadnje vrijeme na svom kompleksu u ulici na Mladom Pantovčaku prodalo 10 ulica po 4 sobe, pa da ima na prodaju samo još 3 ulice po 2 i dvije po četiri sobe. Ove se ulice, kao i jedinica gradilišta, prodavaju uz vrlo povoljne uvjete i uz velike olakšice u plaćanju.“

Kako je zagrebački tramvaj nedavno na uglu Bozaniće ulice, kod ulaza u taj novi predjel, uredio fakultativno stajalište, to je potpuno tog predjela i na stambeno prilike u gradu Zagrebu, očekivati, da će se i one preostale ulice i gradilišta prilično brzo rasprodati.

(«Novosti», M. XI 1913.)

ZAGREBAČKA KRONIKA

- U bolnici »Dra Mladena Stojanovića« pedesetak žena je svakog petka u 16 sati pred komisijom: hoće li im biti dozvoljen pobačaj?
- Liječnici i socijalni radnici — u dilemi

OD ČETIRI PRVOSTEPENE KOMISIJE ZA LEGALNE POBAČAJE JEDNA JE U BOLNICI »DRA MLADENA STOJANOVIĆA«

POSTOJI ZAKON ALI I SAVJEST

Tako je svakog petka u 16 sati. Na hodniku, pred vratima ambulante stoje žene, ozbiljne, zabrinute. Jedna po jedna ulaze i vrata ambulante zatvaraju se za mnogim intimnim ispovjesticama. Ljudi koji unutra sjede treba da odluče: hoće li se ženi dozvoliti pobačaj. Pred njima su već mišljenja socijalnih radnika općina u kojima one stanuju... AH, na komisiji ostaje konačna odluka — dozvoliti li ne dozvoliti.

Ovdje, u bolnici »Dra Mladena Stojanovića« radi jedna od četiriju takvih komisija. Svakog petka obično dolazi 40-50 žena, a samo nekoliko njih odlazi s negativnim odgovorom. Liječnik, ginekolog je predsjednik komisije. Drugi član je također liječnik, fiziolog. Treći član — socijalni radnik. Čime se oni rukovode, što oštećaju kad treba donijeti jednu tako delikatnu odluku? Jer, zakon je širok, moglo bi se čak reći — neodređen kad se radi o socijalnim indikacijama. A baš takve indikacije su mnogo češći razlog za pobačaj nego medicinski. U Zagrebu stoji otprilike u odnosu 1:1. Pretpostavljamo brojke s prošlogodišnjim prvostepenim komisijama podneseno je 4146 molbi. Odbijeno 599. Od pozitivno riješenih 3590 zbog socijalnih, a samo 300 zbog medicinskih indikacija. I još nekoliko brojki: od onih koje su na prvostepenim komisijama odbije-

ne, 450 žena se žalilo, 250 njihovih molba odbijeno je pozitivno, a 200 je uvaženo. — Dvije molbe smo već ispravno morali odbiti. To su žene kod kojih je trudnoća već prešla treći mjesec, gdje nema medicinskih razloga da bi trebalo učiniti pobačaj, već samo socijalnih. A tu je zakon nedvosmislen. Inače, svaki je slučaj priča za sebe. Vrio rijetko se nekome molba odbije. Sjećam se jedne žene. Uidala je, ona i muž žive sami u jedno-sobnom stanu, prihodi su im normalni. Jedini razlog zbog kojeg je htjela napraviti pobačaj bio je — da nema tko čuvati dijete. To nismo uvažili. Ili zamislite ovaj slučaj. Žena je zaničela u vrijeme kad joj je muž bio na putu. Trebalo je odlučiti hoćemo li dozvoliti pobačaj. Zakon predviđa da se pobačaj može dozvoliti i zbog istih razloga. Razgovarali smo s tom ženom, shvatili da bi — ako to ne učinimo — jedan

brak mogao biti razoren, i donijeli smo pozitivno rješenje. — Najčešće — dodaje drugi liječnik — priče su nalik jedne drugoj. Vrio loše stambene prilike, niski prihodi i već nekoliko djece u kući. Kad se sve uzme zajedno, dosta je jaki razlog da kažemo »da«. — Sjećam se slučaja jedne djevojke — priča socijalni radnik. — Bila je još učenica, imala je 17 godina. Ostala je gravidna, došla je k nama u Centar za socijalni rad. Odgovarali smo je od pobačaja odmah, ali se bojala roditelja. Konačno, kad je došla pred komisiju objasnili smo još jednom sve i njoj i roditeljima i oni su sami pristali da ne pravi pobačaj. Danas ima li-

jepo dijete, udala se za oca tog djeteta, nastavlja studij. — A kad se svakog petka predveče znaju konačne odluke, nastaju novi problemi — bolnički kreveti. — Za nas to znači četrdesetak, pedesetak žena svakog tjedna smjestiti ovdje u bolnici, a na odjelju — zajedno s Domom na Gvardu — ima samo 119 kreveta. A tu su i roditelji, i ostale bolesnice. I zato one kojima vršimo pobačaj obično ne mogu ostati duže od jednog dana — kaže predsjednik komisije i dodaje: — Iako je to medicinski potpuno neispravno, ne možemo drugačije postupiti. Inače im olakšamo koliko možemo. Dajemo narkozu svakoj koja to želi. Kad su se za nama vrata ambulante zatvorila, ponovno nula lica žena. A od ljudi u smo na hodniku vidjeli zabrinuti ambulantni ovisila je odluka hoće li biti riješena jedna briga, koja tako mnogo znači za budućnost jedne porodice. V. VOJNOVIĆ

ZAGREBAČKI IZUMITELJI ČEKAJU DA BUDU REALIZIRANI NJIHOVI KORISNI PRONALASCI

IDEJE ČEKAJU

ŠTA JE NOVA MEĐU ZAGREBAČKIM PRONALAZACIMA? Posjetili smo druga Leonida Lippinga, aktivista Saveza pronalazača i autora tehničkih unapređenja. On je upravo poslao »Jugotonu«, tvornici gramofonskih ploča, prijedlog: NA POČETKU ILI KRAJU OKRETAJA PLOČE TREBA SNIMITI GOVORNI TEKST, NASLOV PJESME, IME KOMPOZITORA, PJEVAČA, BROJ PLOČE ITD. To će pomoći, kaže spikerima na radiostanicama tako i proširenju opće rasprave slušalaca koji često i ne saznaju naslov pjesme koju slušaju. — Sta nam u svakodnevnom radu s pronalazačima zadaje najveće briga? — Da ljude bez stručnog, a katkad čak i bez općeg obrazovanja uvjerimo u nemogućnost realizacije njihove ideje. To su najčešće »pronalazači« perpetuum mobilea. Jedan je sljepac »pronalazač« uređaj za iskorištavanje tlaka vode po sistemu perpetuum mobilea, trošio svoj novac, ali — od izuma ništa.

Ideje — uskoro zbilja Pa ipak, mnogo zagrebačkih izumitelja čeka da njihove ideje budu ostvarene. — Mladi Narcis Jobst, (izumitelj automatskog predikača za rasvjetu na određeno vrijeme i drugih prihvaćenih izuma) je zajedno s inž. Mirkom Šeferom konstruirao vibracijsnu vagu za doziranje prahe, koja će se moći primijeniti u kemijskoj industriji. — Zagrepanin Nikola Čelebić nagrađen je na svjetskoj izložbi pronalazača u Bruxellesu za izum elektonskog uređaja za zaštitu motornih vozila od krađe. Ali do danas njegov izum nije našao širu primjenu. Zašto? — Čelebić je naš budućni Nikola Tesla — kaže drug Lipping — i veoma je poznat kao konstruktor tehničkih i elektonskih uređaja. — Albert Smodaj čeka da bude ostvaren njegov izum: ljuštilica za šitarice i grabarice. — Vjekoslav Ovtarić i Anhur Brindl konstruirali su uređaj za sprečavanje sudara vlakova u stanicama i na otvorenoj pruzi. — Zdenko Ventur je izradio montažni strojni nosač za visokogradnju tla.

Racionalizatorstvo na radnom mjestu U posljednje je vrijeme Savez pronalazača stavio akcent i na — racionalizatorstvo. Takvim pronalazačima na radnom mjestu, gdje postoji stvarna potreba pripreme ili usavršavanja stroja, već su u mnogim tvornicama (»Rade Končar«, »Pliva«) postignute milijunske uštede i poboljšana kvaliteta proizvodnje. Imamo majstora i radnika s mnoštvom ideja, te bi bilo dobro podučiti ih osnovnim naučno-tehničkim zakonima u okviru njihovih izuma.

Kako je oštećen potrošač — Dogodi li se — pitali smo Leonida Lippinga — da dobar pronalazak ne nađe put do potrošača? — Sa sociološkog stanovišta interesantan je problem usklađivanja privrednog poduzeća s interesom potrošača. Uzmimo za primjer neku tvornicu šarulja. Tvornica je zainteresirana za što veći plasman svojih šarulja na tržištu, i zbog toga ne želi prihvatiti izum našeg pronalazača: da bi svaka šarulja poslije izgaranja mrežice s određenim dopunskim materijalom u njezinoj konstrukciji, mogla gorjeti dva-tri puta duže nego dosad. Time bi se smanjila tvornička proizvodnja jer bi bila smanjena i potrošnja. Tako izum ostaje neostvaren, a potrošač — oštećen. Tvorničar, doduše, ima ispravku da novi izum zahtijeva i novi tehnološki proces i nove strojeve što često nije moguće odmah ostvariti. — A ako nije odmah, kada će? Jer, dogodit će se da za dvije-tri godine takav naš izum kupimo iz — inozemstva. D. JELINIĆ

sudnica

1 OŠTEĆENI BRANI — OPTUŽENOG

Epilog teške nesreće na radu u »Ciglanu« — Zagreb povoljan je za optuženog poslovođu Stjepana Borčića: Okružni sud oslobođio ga je od optužbe, iako ga je... — optuženica teretila da je odgovoran za tešku tjelesnu ozljedu radnika Milana Bogovića, 26-godišnjeg mladca, kojem je stroj za mijetanje gline zahvatio obje ruke, pa mu je u bolnici desna ruka amputirana sve do ramena, a lijeva do nadlaktice. — Zbog čega je poslovođa oslobođen? Na raspravi je njemu sve lišilo u prilog. Najprije su brojni svjedoci, radnici »Ciglane«, izjavili da je optuženi poslovođa često upozoravao na opasnost i isticao potrebu upotrebljavanja zaštitnih naprava, a zatim je i sam oštećeni, koji je dovezen na sud s liječenja u bolnici, izjavio: — Ja sam sâm uklonio zaštitni lim! Oslobođajuća presuda bila je jedino rješenje.

2 IPAK — KRIV

Odlukom Vrhovnog suda SR Hrvatske, koji je ukinuo prvostepenu oslobodajuću presudu, na Okružnom sudu (ovaj put pred vijećem Dragutina Premora) održana je obnova procesa protiv 21-godišnjeg petjevoznika Stjepana Novosela, optuženog da je u pripitu stanju 8. prosinca 1962. godine oko 16 sati svojim osobnim automobilom na Samoborskoj cesti usmratio stariću Antoniju Kniewald. — Sadržavši lakaz saobraćajnih vještaka inž. Aleksandra Kragara i Ivana Franjkovića te nekih novih svjedoka, novo vijeće Okružnog suda utvrdilo je izvjesnu krivnju optuženog upravljača kola, ali i ustanovilo da je do nesreće ipak došlo i podijeljenom krivnjom pokojne, koja je neoprezno prešla kolnik sa kamiona. — Stjepan Novosel osuđen je na godinu dana zatvora, uvjetno na dvije godine. M. P.

Proslava u »Mosoru«

U povodu proslave 29. novembra i 20-godišnjice AVNGJ-a jučer je u ugostiteljskom poduzeću »Mosor« održana svečana akademija. Nakon programa direktor poduzeća predao je nagrade dvadesetorici namještenika koji su na radu u »Mosoru« proveli 10 godina. Među nagrađenim radnicima je i slastičarka Kata Gažnik, koja radi u poduzeću punih 25 godina. Na slici: »Desetogodišnjaci« ugostiteljskog poduzeća »Mosor«.

U čast Dana Republike na otvorenom prostoru Studentskog centra:
16 jugoslavenskih pjesnika čitat će svoje stihove

I U ZAGREBU MITING POEZIJE

I Zagreb će imati svoj miting poezije. Neposredno uoči Dana Republike, 27. studenoga na otvorenom prostoru Studentskog centra bit će priređeno veće revolucionarne poezije pod naslovom »Pjesme o mojoj zemlji«. Program će biti raznovrstan i prisutni će imati priliku da čuju autentičnu riječ najznačajnijih stvaralaca naše socijalne, revolucionarne i patriotske poezije. Bit će zastupljene sve generacije suvremenih pjesnika. U uvodnom dijelu večeri nastupit će i glumci zagrebačkih kazališta, koji će recitirati stihove Ivana Gorana Kovačića i Miroslava Krležića. Pored pjesnika iz Zagreba predviđa se i nastup pjesnika iz ostalih kulturnih centara Jugoslavije. Očekuje se da će šesnaest pjesnika čitati svoje stihove. Neki će od njih tom prilikom čitati još ne publicirane stihove.

Kao organizator ovog mitinga poe-

Prilika Zagrepčanima:
— da čuju živu riječ pjesnika
— da kažu svoje mišljenje u diskusiji publika — poezija

nije pojavljuju se Društvo književnika Hrvatske, Savez ustanova i organizacija za širenje knjige SRH, Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu, časopis mladih za književnost, umjetnost i kulturu »Razlog« i »Večernji list«.

Kako je predviđeno, program će trajati oko jedan sat.

U sve aktualnijim diskusijama o odnosima publike i poezije izricana su vrlo oprečna mišljenja, koja su išla od jedne krajnosti do druge. Ovo veće poezije dat će priliku Zagrepčanima da svojim prisustvom dadu najočiti prilog tim raspravama.

SINOĆ U ZDK

KAZALIŠTE SE VRAĆA ČOVJEKU

Premijera drame »Vuci« Romaina Rollanda u režiji Božidara Viočića

Ako smo nedavno konstatareli — publika se vraća kazalištu, mogli bismo možda napredovati i time ustanoviti: kazalište se vraća čovjeku. U posljednjih nekoliko predstava našeg najrepresentativnijeg dramskog ansambla primjećuje se ne samo poeve realizacije šekspirovskih »Iedar gode«, Ibsen »Sablasti«, Bertol »Korupcija« umjesto nekadašnjih stilizacija, već i izvrsna promjena samog glumačkog izraza. Kao da se više ne teži za što beskrvnijim simbolima, za rafiniranim odsjajanjem od životne neposrednosti, već kao da se na scenu vraćaju junaci od krvi i mesa, junaci koji svoje ideje ne govore već žive, ne ustručavajući se da budu ljudi, noćni stasima kao i idejama, ljudi bliski i gorećeni u svojoj cjelovitosti.

Romaina Rollanda kao nije primio onako kao romandramskog autora njegova dopisica. Dok je njegova promovina a sa njom ni svijet se postala klasika našeg vi-

Jeka, drame su mu primane i rezervom i relativno malo izvodene. Pređaleko bi nas odvelo da tražimo tome razloge, no vjerojatno društvena klima evropskog Fin de siècle nije odgovarala njegovom, gotovo bi se moglo reći romantičnom realizmu i herojskom humanizmu. Ma da je većinu svojih drama (ukupno ih je dvanaest) napisao u mladim godinama (smrtak je »Robespierre« kojima se u sedmom deceniju života vraća svojem mladom ekliksu »Tragedija revolucije«), i kronološki prva među njima tj. »Vuci« predstavlja poeve zrelo umjetničko ostvarenje. To je djelo koje kroz krvavi sukob između čistog ideala i prijevratne nužnosti prakse govori o suštini revolucije, i to one koje ma da vremeniski određena ne pripada samo danima Marneljeze već svim vremenima.

U postavi te drame režiser Božidar Viočić išao je smislo do kraja svoje zamisli, koja je usmjerila realizaciju u pravom i jedinom mogućem smjeru. Ne plašeći se opravdanih krajnosti, ne ustručavajući se plemenitog patosa u izrazu, on je vodio tu predstavu s toliko čistine i strasti, koliko odavno nismo oječili na našoj sceni. Elementarno snažan izraz ljudskih poriva nije tu zasjenjivao ideje teksta, naprotiv činio ih je još kraćijim i prodornijim. Režijske scene, osobito vanredno snažan završetak predstave, širile su okvire te drame, sprečavale da ona ostanu u domeni jednog stajališta i jedne diskusije o velikim pitanjima revolucije, pripomogne joj da ona izrazi ono po čemu je politika i revolucija suština suvremenog svijeta.

Nema sumnje — odlična podjela uloga pružala je mnogo šansi za uspjeh ove predstave. U njenom izvrsnom ansamblu ističu se izvrsni Pabljan Sovagović kao Teulier, heroj koji utjelovljuje samu savjest revolucije, Pero Kvrčić kao otmjeno i ironični D'Oyron, koji je svojom impetoznošću predodređen da bude nevinna žrtva, pa Ivan Subić u ulogi Quenanta koji upod ravnotežu u čitavo zbivanje svojom svijetlošću da su krajnji ciljevi najvažniji i hudo hrabri, hvalisavi i beskrupozni demagog Verrat Krelić-mira Zidarića, te precizno i živo ocrteni likovi Chaplasea i Vidalota, koje su sumarliji Mladen Serment i Ivo Plet.

Tečan govorni prijevod Sonje Budak, i ovaj put odličan dekor Mile Račić, uspjesi kostimi Jane Novak Subić, sve u svemu — prva u oječni postava uspjela dramska premijera nove sezone.

M. GRČIČEVIĆ

KRAJ DILETANTIZMU?

PREKRETNICA: ZLATKO ČERNJUL, PREDSEDNIK UDRUŽENJA MUZIČARA ZABAVNE I NARODNE MUZIKE SRH

PRVI PUTA KOD NAS: MUZIČARI ZABAVNE MUZIKE NA ISPITU

Udruženje muzičara zabavne i narodne muzike provjerit će stručno znanje i kvalifikaciju svojih članova, organizirati posebne tečajeve i održavati — ispite

Jedan uvaženi zabavno-muzički stručnjak otvoreno tvrdi: od stotine naših interpretatora zabavne muzike samo petorica znaju — čitati note! Muzičku abecedu poznaje od naših pjevača vrlo mali broj. Kod instrumentalista nešto je bolja situacija, tamo su note ipak jedan od preduvjeta muziciranja. Ali, ne nalazimo li i kod zabavno-muzičkih instrumentalnih sastava na pojave tzv. diletantizma, »muziciranja« u — prazno?

Da bi se ta pojava ubuduće iskorijenila, a nastupima naših izvođača lake muzike dan što kvalitetniji ton, Udruženje muzičara zabavne i narodne muzike SRH, na temelju zaključaka nedavnog Savjetovanja sa predstavnicima najautoritativnijih republičkih prosvjetnih i sličnih institucija, odlučilo je da uskoro pokrene veliku akciju stručnog osposobljavanja svojih članova, koji u znatnom omjeru formiraju zabavno-muzički život naše republike. U vezi s tim odlukama obratili smo se predsjedniku Udruženja, inače našem poznatom dirigentu i aranžeru ZLATKU ČERNJULU, koji nam je objasnio ovu namjeru.

— Već 1. prosinca započet će prvi tečaj za pjevače zabavne muzike, koje će muzički urednik Radio Zagreba Donica Markulin podučavati u osnovnom teoretskom muzičkom znanju i solfeđu. Kasnije će se slični seminari održavati i sa postojećim muzičkim ansamblima, kako

bi i već »gotov« muzičari stekli što više kvalifikacije. Ono što je pri tom važno jest činjenica da se svi tečajevi održavaju — besplatno! Dakako, da će se provjeravati i stručno znanje, odnosno postojeća kvalifikacija, i već afirmiranih izvođača zabavne i narodne muzike. Za njih će se uvesti posebni ispiti na temelju kojih će se utvrditi prava kvalifikacija.

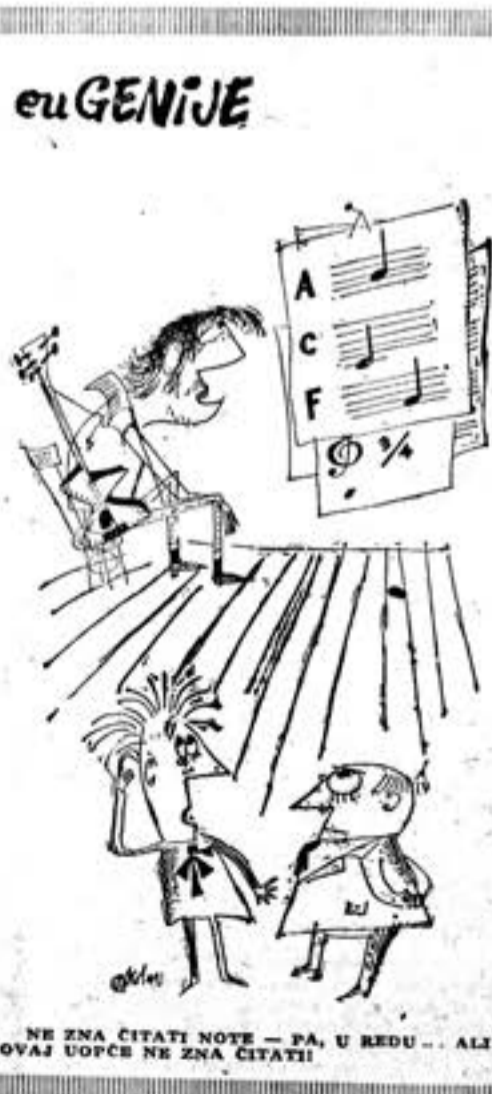
■ Kako su zamišljeni ispiti, odnosno tko će sačinjavati ispitne komisije? — Ispitima će se morati podvrgnuti svi članovi Udruženja koji nemaju diplome ili svjedodžbe redovnih muzičkih škola. Predviđen je kandidatski rok od godinu dana u kojem će se svaki kandidat pripremati i svladavati muzičku materiju, kako bi mogao pristupiti ispitu. Prema pravilniku Udruženja i odluci Republičkog sekretarijata za školstvo i obrazovanje uskoro će se imenovati i postaviti ispitna komisija za čijeg je predsjednika određen prof. Josip Završki, dok

će ostale članove imenovati Glavni odbor Udruženja muzičara zabavne i narodne muzike SR Hrvatske. U komisiji će se nalaziti najistaknutiji umjetnici, profesori Akademije i drugih muzičkih škola, a za svaki instrument postojat će posebno ispitno tijelo specijalista.

■ Kako će se izvršiti kategorizacija muzičara?

— Određene su četiri osnovne kategorije: niža stručna sprema, srednja stručna sprema, stručna i visoka stručna sprema. Kategorizacija će se izvršiti na temelju predložena odgovarajućih dokumenata, znanju na ispitu, postojećem renomeu i afirmaciji u javnosti. Tako će višu stručnu kvalifikaciju steći svršeni studenti Muzičke akademije, a visoku samo oni izvođači koji su svojom dugogodišnjom djelatnošću, uz stručno znanje, stekli naročiti muzički ugled i pridonijeli općem napretku naše zabavne muzike.

Z. FRANJIĆ

U ČETIRI HUMORISTIČKA OKA

Hrvoje Macanović

Doyena sportaša i ne samo sportaša novostima samo sam nakon jednog animiranja za radio-emisiju «Dobro jutro, djeco!».

— Kolega Hrvoje, u posljednje vrijeme govorite samo djeci. Hoće li vas još i odrasli slušaoci čuti kako prenosite nogometne utakmice?

— A zar navijači nisu najveća djeca? Ja sam godinama trenirao u prenosima odrasloj djeci, da bih se konačno osposobio za malu djecu. Izvjesno iskustvo s djecom stekao je i Mladen Đelić, pa i on pomalo sudjeluje u emisiji «Dobro jutro, djeco!».

— Što je najvažnije za dobrog igrača?

— Fizička kondicija. Ne vjerujem suviše ni Obuljenu, ni Koljickom, pa vrlo me stoga vrlo rijetko vidjeti bez kiselobrana. Nema slabijeg sportista od pokušaj igrača.

— Ispunjujete li tikete sportske prognoze?

— Privatno se time ne bih bilo baviti, a profesionalno to već radi Lešnik. Nisam ga stigao kontrolirati, ali vjerujem da još nikada nije imao dvanaest pogodaka. Dvanaest pogodaka obično dobivaju dobre majke koje zabranjuju svo-

jim sinovima da igraju nogomet, dok sam je s protivne strane poznat slučaj jednog pisovičara, koji upće ne zna o drugome govorniku nego o nogometu, a nikada nije postigao više od tri pogotka.

— Što mislite o našoj današnjoj sportskoj žurnalistici?

— Ona je na neobično visokom poetskom i intelektualnom nivou. Nedavno je u jednom sportskom listu pisalo da u Bijeloj kući računaju na pobjedu «Hajduka» nad «Vardarom». Naš vječno mladi vanjskopolitički komentator Ivo Mihovilević upitao me je u povjerenju, zar je moguće da i Kennedy navija za «Hajduk»? Morao sam mu rastumačiti da to nije ona Bijela kuća iz Washingtona, nego iz Splita, to jest lirski metafora za upravu «Hajduka», koji nosi bijele dresove. Budući da «Dinamo» nosi plave dresove, zovori se o «plavoj kući» pa se našlo nekoliko razočaranih «Dinamovih» navijača, koji su nakon niske tragedije pokušali zbog plave boje demonstrirati pred «Krištalnom palačom» umjesto u Haulskovoj ulici.

— Maže li sportski novinar biti iskreno objektivn?

— Svaki put kad se radi o vanjskoj politici i tome sličnim nesportskim problemima. Pa, eto, i neustručava se uključiti u sport. Karikaturist Reisinger treba navodno ići u «Dinamo» u Škotsku, ali s time da se samo snoređen javi sportom, a u prvom redu da ode na specializaciju u Štodeli.

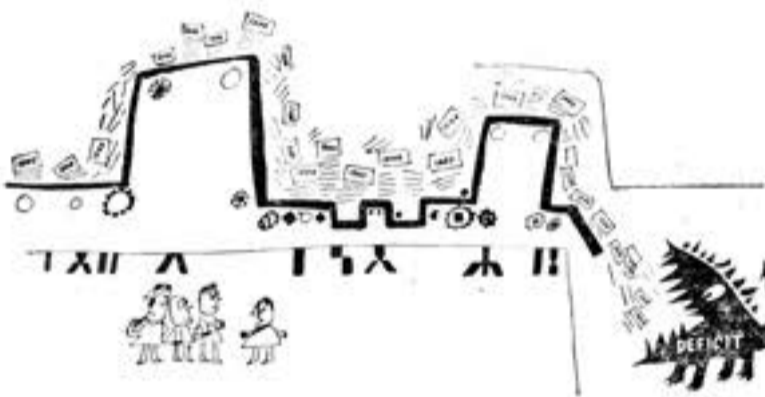
M. TRISLER

NAVALITE TEZGAROŠI

(Gajeva broj 20
Cajrek

AUTOMATIZACIJA

— Šta mu vrijedi super moderan stroj kad nam sve pojede... Kolar

JASAN DOKAZ

Našem popularnom pjesniku Lajzku Majeru koji se nije mogao sakriti svojim pseudonimom Čuk s Lajzčaka došao nedavno jedan obrtnik da naplati za svoj rad. Lajzek koji je na ratnoj nozi sa žiro-računom i drugim nezanim izvorima zamoli obrtnika da dođe kasnije. Obrtnik plane u srdžbi:

«Dragi poeta, to je teška groznica! Ili vas nema kod kuće, a kad ste kod kuće — onda nemate penz.»

«To je sasvim prirodno! Da imam penz ne bih bio doma.»

I. ESIH

— Zašto svi stoje?
— Diskutiraju što da se radi!

Voljevica

Gavranović

Posrednička zarada vraćena kupcima

... dakle, i to se dešava. Z. JURANIĆ

Sitna razmišljanja za vrijeme radnog vremena

Od čega je sašiven riječni rukav?
Tko je izvadio oči stjepom mišu?
Da li je epigram veći ili manji od grama?
Da li se studenti zovu tako — jer su im sobe studene?
Kako se izračunava opseg i površina bračnog trougla?
Da li se paklene mašine prave u paklu?
Čime se rasvjetljava mračna prošlost?
Da li se svako bračno putovanje mora svršiti na Braču?

B. IVANČIĆ

PSIHO

Nedavno sam gledao film Psiho, koji mi se neobično sviđio jer je: MISTERIOZAN kao Harry Leim sa Vesele revije, STRAVICAN kao čekanje na šalterima Narodne Banke, BRUTALAN kao nogometna utakmica, UZBUĐLJIV I NEIZVJESTAN kao očekivanje ocrjeva, ZAPETLJAN kao naša administracija, PUN IZNENADENJA kao zagrebački kruh, a mrtvih ima kao da je boksačko natjecanje. M. BURIĆ

AUTOSTOP NA NASIM CESTAMA

Sevčik

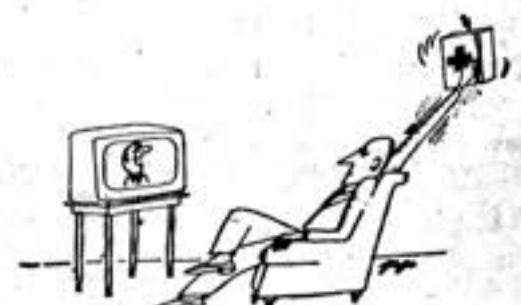
— A propos, hoćemo li dobiti dočacijo? Grgić

— Dodijelili smo mu stipendiju... Milnar

Galparević

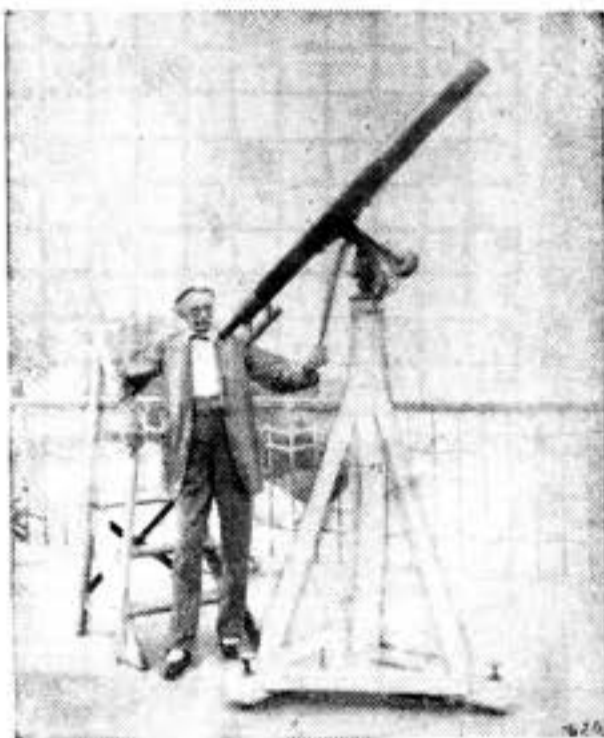

— Dragi gledaoci, počinjemo s prikazivanjem humorističko-sabavne emisije «Promaja». Gavranović

OD POPOVA TORNJJA

DO PLANETA

Prije šest decenija prvi je put iz Zagreba uperen dalekozor-refraktor u zvjezdano nebo

NAŠ PRVI VELIKI ASTRONOM, OTON KUČERA, NA TERASI ZAGREBAČKE ZVJEZDARNICE PRIJE POLA STOLJEĆA

Početkom 1902. g. zaključilo je »Ravnateljstvo Hrvatskog naravoslovnog društva« u Zagrebu da se u okviru Društva »ustroji nova, astronomska sekcija, i da se u vezi s njom uredi čedan astronomska društveni opservatorij«. Zaključak je donesen na osnovu stručnog i svestrano obrazloženog prijedloga, što ga je dao astronom dr Oton Kučera.

U svim listovima Hrvatske izašao je zatim poziv narodu da dobrovoljnim prinosima pomogne ovu zamisao. Badi brže i uspješnije provedbe zadatka, sastavljen je odbor od članova društvene uprave i prijatelja astronomije izvan društva — »za uređenje astronomijskog opservatorija Hrvatskog naravoslovnog društva« (kako se ono tada nazivalo).

Cijelom je tom akcijom i praktički rukovodio prof. dr Oton Kučera, već tada na glasu po svom astronom-

skom djelu »Naše nebo« (1895.) u izdanju Matice hrvatske).

Taj suosnivač Hrvatskog prirodoslovnog društva pridonio je da se, među ostalim, nabavi i dobar glavni dalekozor i za nj izradi što jeftinija kupola. Društveni se odbor nakon svestranih ispitivanja odlučio za Popov tornju u zagrebačkom Gornjem gradu (Opatička ulica 22) kao za jedno od najprikladnijih mjesta u gradu.

Nakon razgovora sa stručnjacima i nudiocima iz inozemstva, odlučilo se prihvatiti jednu od pet ponuda, pa kupiti dalekozor što ga je nudio jedan sudbeni pristav iz Berlina.

To je dalekozor-refraktor s otvorom (objektivom) od 6 2/3 cola (oko 16 cm) u promjeru, izradbe iz 1901. g.

● U upotrebi neprekidno do danas...

Nakon neophodnih predradnja započelo se u ljeto 1903. s pregrađivanjem Popova tornja u zvjezdarnicu. Sredinom rujna 1903. preostala je samo još montaža kupole i glavnog dalekozora.

Nakon što su uređene i prostorije za zvjezdarnicu, određen je 5. prosinca 1903. kao dan njezinog svečanog otvorenja i predaje javnoj upotrebi.

Kad se tako prije ravno 60 godina raširila vijest o osnutku Zvezdarnice, odasvud su se javili glасovi odobravanja, ali i zlobne primjedbe, da je to »lukuz« i da je to »zadaca vlade«.

Na lakve prigovore odgovorio je prof. O. Kučera, među ostalim, da »uvijek i uvijek naglašujemo i uporno širimo naše čvrsto uvjerenje, kako narodu hrvatskom nema danas veće potrebe do prosvjetljenja uma pravim znanjem«.

Učesnici otvorenja Zvezdarnice razgledali su nove prostorije Hrvatskog prirodoslovnog društva na Popovu tornju, njegovu knjižnicu, a s posebnim interesom njezin glavni dalekozor i kupolu. I danas, nakon 60 godina, Zvezdarnica taj dalekozor redovito upotrebljava za motrenja.

Vlase KUČERA

MORE VRAČA SAMO KOMADIC PO KOMADIC...

KOD BERMUDSKOG OTOČJA OTKRIVENA JOŠ JEDNA STARINSKA GALIJA

400 godina na dnu mora

● Prevozila tone opljačkanog srebra iz Meksika u Španjolsku...

Na dnu, kraj trupa galije, ronilci su u mulju pronašli više primjeraka starog španjolskog i meksičkog kovanog novca. Zato se pretpostavlja da je galija potonula na plovidbi iz Meksika u Španjolsku, vjerojatno u nekom tornadu, oko 1560. godine. Toliko stari ostaci potonulog broda još

nisu otkriveni u onom dijelu Atlantskog oceana.

◆ Kamo je nestalo srebro?

Sačuvani dijelovi trupa podvrgnuti su podrobnoj petrazi. Arheolozi i stručnjaci američke ratne mornarice rekonstruirali su nekadašnji njezin izgled. Galija je bila za svoje vrijeme neobično velika, i imala je 600 do 800 brit.

Stručnjaci misle da je pripadala takozvanoj Veraakruškoj floti, koja je svake godine, okružena ratnim brodovima, dopremala pronadeno i opljačkano srebro iz Meksika u Španjolsku.

Bura mora da ju je odvojila od brodova pratilaca i natjerala je na podvodni greben. Na trupu se još vidi, kako je njegov donji dio u sudaru sa stijenom, gotovo »prorezan«.

Začudo se neotkrivena nalazila na neznatnoj dubini od sedam metara, i vrlo blizu otoka, od kojega je dijelom samo šest ipo kilometara mora. Još nisu pronađeni topovi koji su se zacijelo nalazili na galiji. Možda ih je posada, prije konačnog brodoloma, pobacala u more. Oko trupa još se nalaze gronade granitnog i vapnenačkog kamenja koje su služile kao balast, radi bolje stabilnosti broda. Smatra se da je ta galija imala posadu od 150 ljudi.

LEUKEMIJA -

NOVI DOKAZ O VIRUSNOM KARAKTERU RAKA?

ZARAZNA?

Na nedavnom savjetovanju francuskih stručnjaka za geografsku patologiju istaknuta je neobična podudarnost između godišnjih doba, geografske sredine i krvnoga raka ili leukemije. Ta napajanja navode na premissu da leukemiju kao oblik raka, mora da izaziva virus, pa je prema tome zarazna ili u najmanju ruku, u najpovoljnijim prilikama prijeljepljiva.

Statistički podaci pokazuju da se u istim godišnjim dobima pojavljuje približno isti broj oboljelih leukemijom. Najviše ih ima u proljeće i lipnju. U tim mjesecima leukemija se pojavljuje mnogo češće nego u preostalim dijelima godine. Ovo je zapaženo u Britaniji, Japanu i Novom Zelandu, nakon što su proučene tisuće slučajeva.

Jedan francuski liječnik opazio je, kao drugi u svijetu, neke pojave, koje navode na zaključak da leukemija može iz organizma žene prijelati u dijete.

Prije godinu dana, u studenom 1962, jedna je žena u Francuskoj rodila svoje prvo, potpuno normalno dijete.

Sutradan kod roditelje je opažena leukemija u najtežem obliku. Pet mjeseci kasnije, leukemija se pojavila i kod dojenčeta.

Između rujna 1957. i kolovoza 1960, pojavilo se u gradiću Nilesu blizu Chicaga osam slučajeva leukemije, među djecom koja su pohađala istu školu.

Sve ovo još nije dokaz. Naučna pretpostavka o virusnom porijeklu leukemije kod čovjeka bit će dokazana ili odbačena u skorij budućnosti. No kod životinja je virusni karakter leukemije već dokazan (kod miševa i stoke).

Uveden svemirski S. O. S.

Međunarodna konferencija za svemirske radio-veze u Zenici odredila je otprilike 12 posto raspoloživih frekvencija za radio-veze u svemirskom prostoru. Jednolično je prihvaćena preporuka da se ubuduće sateliti upotrebljavaju za prenošenje radio i TV-emisija neposredno prijateljima, tako da se emisije iz stanica na zemlji, na putu od satelita do prijatelja u kućama ne moraju još jednako pojačavati.

Međunarodni savjetodavni odbor za probleme radio-veza izdahn od organa Međunarodne telekomunikacione unije, koji je na ovoj konferenciji prisutno, treba da provede odgovarajuća istraživanja. Ove su preporuke pojednostojno podržali predstavnici Amerike i SSSR-a.

Za dosadašnje emisije preko Atlantika, povremeno američkih specijaliziranih satelita, bile su potrebne snažne stanice na zemlji kako bi sliku i ton prema satelitima odaljičale dovoljno snažno, ali i sa svrhom, da bi od satelita prihvaćene signale moglo olako pojačati, da bi se moglo vidjeti i čuti s prijatelja u kućama.

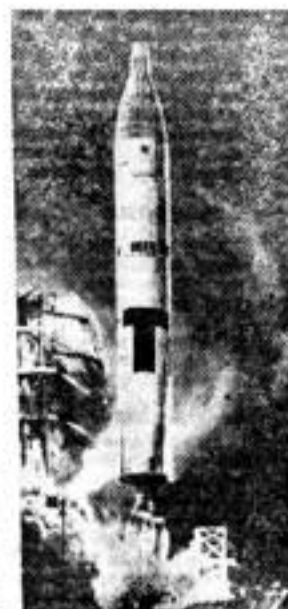
◆ **Predviđene kozmonautske nesreće**

Među najvažnije zaključke ove konferencije ubraja se dodjeljivanje »stara svemirske uzbune« za slučajevne nesreće koje bi u toku svemirskog leta zadobile buduće kozmonaute. Budući svemirski piloti morat će zato u slučaju ugroženosti ili nesreće odaljičati pozivne signale za pomoć, kao što je to već odavno uvedeno za brodove (S. O. S.) i za avione (signal »May-day«).

Takvi posebni frekvencija garantirani su isključivo radio-astronomima, koji na njima primaju radio-zračenja iz svemirskog prostora. Za razliku od prijašnjih odluka, sada je taj razmak frekvencija »rezerviran« isključivo za — radio-astronomiju.

U službenoj rezoluciji s ove konferencije ističe se da su izvanredno teški tehnički problemi riješeni »u duhu harmonije i suradnje«. Ovim savjetovanju prisustvovali su predstavnici 19 država. Ono je bilo neophodno već zato što se naglo množi broj umjetnih satelita, kod kojih se redovito primjenjuju radio-veze.

Svjetski dogovor o novoj podjeli frekvencija za radio-veze

SVAKA FAZA SVEMIRSKOG LETA KRJIJE OPASNOŠT POGIBIJE...

RE... prenosimo... THE SUNDAY TIMES THE GUA... GIORNO... LA STAMPA

»Paris-presse
l'intransigeant«

**Četvrta žrtva
palih predmeta**

Gospodin Pierre Garnache i njegove dvije sestre namjeravaju poduzeti sudske korake protiv vlasnika jedne zgrade u ulici Sevres. Smatraju ga od-

ZIJEB (STRELIČA) SE ODVALIO SA ZGRADE I PAO NEKOLIKO METARA OD PROČELJA

govornim za smrt njihove majke.

Gospoda Garnache ubijena je jučer oko 11.30 sati padom slijeba od lijevanog željeza,

koji se bio otkinuo s pročelja. Gđa Garnache bila je stara 76 godina. Za volanom automobila «Simca» ona je napustila svoj dvorac u Petit-Boulevard-Saint-Privé, u Yonne, da bi vikend provela u Parizu.

Uprava je prešla ulicu Sevres. Nalazila se dva metra od pločnika, kad je slijeb pao.

Prolaznik se joj pohnu u pomoć. Bilo je prekasno. Gđa Garnache poginula je na licu mjesta. Željeb, težak nekih 30 kg, pao sa 20 metara visine, razmrsao joj je glavu.

Prije gospode Garnache troje prolaznika ove je godine u Parizu poginulo u sličnim okolnostima. Bernard Raimbeau poginuo je od stabla koje se prevrtilo na njegov automobil blizu skvera Henrika IV. Jedna mlada bolničarka, Elisa Lerebours poginula je od grede u dvorištu Salpêtrière. Sutradan je Joseph Stafford poginuo od boce plina koja je pala sa krova velikog magazina u kojem je radio kao prodavač.

»Slow Luda«

Globa za psovku

Oštre mjere predviđene su u gradu Kiełca protiv javnog psovanja. Za psovku ili prostačke izraze na javnome mjestu naplaćivat će se globa od 250 do 400 zloti. Ova je mjera predviđena odlukom posebne komisije gradskog vijeća.

»Frankfurter
Rundschau«

**Milijuni žena
gledaju u
Hannover**

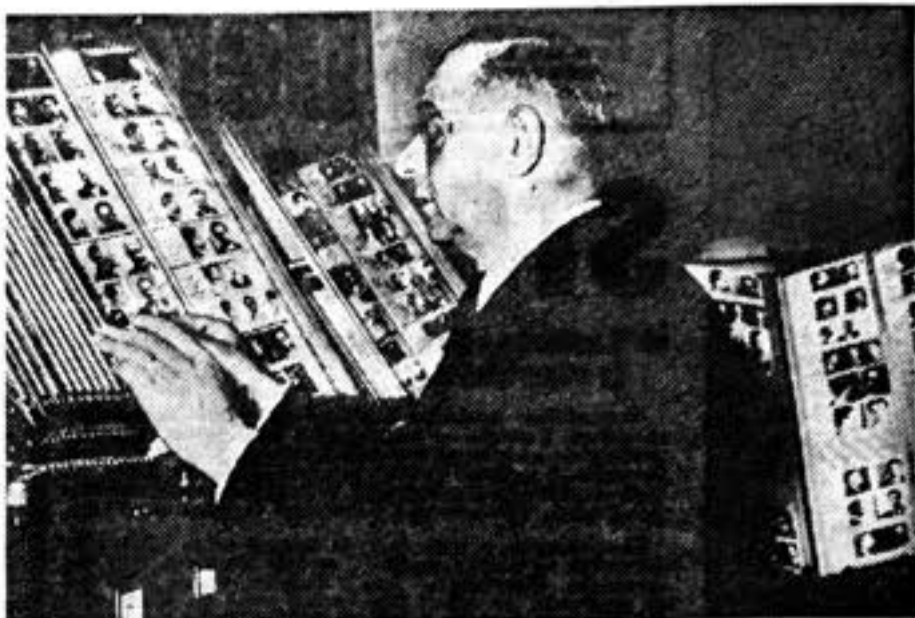
Ne treba zavidjeti direktoru semaljskog suda, Klingebielu, zbog procesa koji će se održati protiv prelišanog glavnog liječnika okružne blagajne u

Burgdorfu, dr. Axela Dohena. Jedva da je u poratnoj Njemačkoj bilo procesa, za koji se se zanimati milijuni žena: Smije li liječnik udovoljiti usrdnim molbama žene, pa je sterilizirati?

Premda će se proces baviti prelišanom sferom 162 žene, ipak se zapravo radi o pitanju koje se tiče svih žena: Da li i u kojim okolnostima liječnik smije izvršiti tzv. ligaturu tuba? Ovakav zahtav isključuje mogućnost sačeka.

Dohrn je od 1914. do 1934. u okružnoj bolnici Burgdorf, sterilizirao oko 1200 žena. Državni tužilač odabrao je 162 slučaja koja je učinio predmetom optužbe. Dohrn je optužen da je povrijedio moral i ugrozio žene opasnom ijetesnom povredom.

Jedan liječnik je smatrao li to mišljenje zastupa i sada? da bi se ligaturom tuba moglo riješiti veliki problem de-

vještansva — kontrolu prisustva. U 162 slučaja, što ih sadrži optužnica, radilo se tzv. «operacijama iz usluge».

Sikom kamere

Najveća kartoteka zločinaca posjeduje centrala Interpola u Parizu. Osnovao ju je i kroz 46 godina izgradio kriminalist Beaulieu (Bollje). Ona sadrži fotografije, otiske prstiju, biografije i izvrtke iz kaznenih registara za blizu 250.000 zločinaca međunarodnog kalibra.

Sve više zločinaca «radi» na međunarodnoj osnovi. Suvremena saobraćajna sredstva olakšavaju im hitre mijenjanje «akcionog terena» i mnjevit bijeg. Organizacije krijumčara, «specijalizirane» za opojne droge, krivotvoreni novac i trgovanje «bijelim robljem», nalaze, kao i ubojice, na međunarodnu organizaciju Interpola. Pariska kartoteka moćna je pojava u njezinim rukama na suzbijanje svjetskog kriminalista.

**SUDAC U
»BUKETU«**

Rugby, jedan od najomiljenijih američkih sportova, pruža fotoreporterima uvijek iznova neobične prizore. Neobičnu scenu novinari su snimili na jednoj od posljednjih utakmica u gradu Columbiju (Missouri).

Oko suca Cecilia Waltera okupili su se golovo svi igrači, u ogorčenoj borbi za jajoliku loptu. Sportski izvjestilac nije prešutio da je u toj gužvi sudac zamalo izgubio glavu.

IPAK OSTAO NEPOVOLJN DEN...

**Mrtvi između
neba i zemlje**

Grupi spasavatelja Bavarske gorske straže ukazao se oeko veče, na Untersbergu kod Berthsgadena, stražan prisor: niz stiplike 500 metara visoku i okomitu južnu stijenu Untersberga visjeli su e planinarskom učetu leževi žvaia planinara.

Rad se e planinarima iz Salzburga, koje je u bavar-skim planinama zateklo nevrijeme. Spasavatelji su sutradan uspjeli izvući poginule sa stijene.

Taj je pothvat bio vrlo težak, budući da je tem-

peratara i oko podnova bila lepeo snie, a palo je de 80 cm nevrog snijega. Debeli njegovi slojevi, koji su se nadnijeli nad rub stijene i svakog se trenutka mogli odlomiti, najviše su otežali pothvat spasavatelja.

PRODAVAONICE »VARTEKS« ODJELA: BJELOVAR • BENKOVAC • ČAKOVEC • DARUVAR • DELNICE • DONJI MIHOLJAC • DUBROVNIK • ĐAKOVO • ĐURĐEVAC • GAREŠN

**ODABRANE NOVOSTI
VELIKE EVROPSKE MODE**

za jesen i zimu

Evo opisa nekoliko modela:

- muški kaput od vunene tkanine, prikladan za svaku priliku, za starije i mlađe osobe, rukavi ušiveni, džepovi ravno urezani sa poklopcima,
- lijep elegantan ženski zimski ogrtač, kimono kroja, rukavi prema dolje nešto širi, dužina rukava 3/4, džepovi u šavu, linija kaputa blagi trapez,
- ženski zimski kaput rukavj ušiveni — dugi — ovratnik sportski sa ili bez krzna, leđa krojena iz jednog dijela.

Ovi i mnogi drugi proizvodi »Varteks« konfekcije izrađuju se u bogatom izboru tkanina i boja.

Prilikom kupnje ne zaboravite kupone za velike »Varteksove« nagrade (automobile, mopede, odjevne predmete) koji vas očekuju do 31. XII 1963. u prodavaonicama VARTEKS ODJELA.

Velika nagradna prodaja do 31. XII 1963. godine.

VARTEKS ODJELA

PRODAVAONICE »VARTEKS« ODJELA: ZRINSKI • KRIŽEVCI • KUTINA • KOSTAJNICA • LABIN • LUDBRIG • METKOVIĆ • NASIČENOVA • GRADISKA • OGULIN • OSIJEK

DJEČJI krevetić sa uloškom...
KRAUC spavaču, engleskog...
OTMAR trokrlini, šemizer...

KRAUC prodajem, Uptisat...
ŠKINI namještaj i s konoda...
LIJEPU usuvanu spavaču...

OSOBNI automobil Citroen...
SINGER stroj na točak...
PILANU horizontalni gator...

VOOLKSWAGEN prodajem...
MOTORKOTAC Panonija...
PLETACI stroj Pamp...

FIAT 1600 generalno uređ...
AUTOMOBIL, starije godine...
STROJ Olympia 12 godine...

SINGER 16 klasa mutki v...
TRANSFORMATOR za varenje...
SIVACU glavu Veritas...

VOZILA, STROJEVI, ALATI

TRI ORMARA žuti sa zrakom...
PISACI stol, stol sa razvuč...
KAUC spavači fotelj, otoman...

MOTOR-KOTAC Puch 150...
SINGER kabinet ženski stroj...
PISACI STROJ sjemacki...

STROJ za pranje rublja...
KAMION TAM 3 tone generalno...
SIVACI stroj potpuno novi...

MOTOR NSU Preiss 175 cm...
KOMBINIRKU (ravnilica-bilj...
PLETACI stroj Anker 400...

AUTORADIO 4 V III 12 V...
SIVACI stroj Spulerica...
SIVACI stroj kabinet usuvacu...

AUTO Caravan Austin...
STROJ Pfaff desni, remenjski...
VESPU Messerschmidt 150...

KAUC otoman, 8 madraca...
DJEČJI krevetić i otoman...
MODERNU spavaču sobu...

OLYMPIU karavan 52...
TRAKTOR Ferguson, remenica...
TRAKTOR Virkon 25 KS...

STROJ za pranje Maria...
MERCEDES kiper 1954...
SPINDE preko amerikaner...

FIAT 1600 u odličnom stanju...
KOKILE za lijevanje...
KOMPLETAN, auto-mehaničarski...

REKORD 55 god. u odličnom stanju...
SINGER šivači stroj...
MOTORKOTAC marke Nixe...

TAUNUS 17 tip 1960...
STROJ šivači muški...
DVA Karavana Fiat-1...

KAUC novi, lijepi, dobro uređeni...
POLUKAUC ormar i sednjak...
FOTELJ za spavanje dobro sačuvan...

TRAKTOR Virkon 25 KS...
GETRIBU za Rekord-1954...
HARMONIKU novu, nesviranu...

STROJ za pranje suda...
KOSILICE Baue 14-18...
GROTEK dupli pletaći stroj...

FIAT 1600 u odličnom stanju...
KOKILE za lijevanje...
KOMPLETAN, auto-mehaničarski...

REKORD 55 god. u odličnom stanju...
SINGER šivači stroj...
MOTORKOTAC marke Nixe...

TAUNUS 17 tip 1960...
STROJ šivači muški...
DVA Karavana Fiat-1...

KAUC novi, lijepi, dobro uređeni...
POLUKAUC ormar i sednjak...
FOTELJ za spavanje dobro sačuvan...

TRAKTOR Virkon 25 KS...
GETRIBU za Rekord-1954...
HARMONIKU novu, nesviranu...

STROJ za pranje suda...
KOSILICE Baue 14-18...
GROTEK dupli pletaći stroj...

FIAT 1600 u odličnom stanju...
KOKILE za lijevanje...
KOMPLETAN, auto-mehaničarski...

REKORD 55 god. u odličnom stanju...
SINGER šivači stroj...
MOTORKOTAC marke Nixe...

TAUNUS 17 tip 1960...
STROJ šivači muški...
DVA Karavana Fiat-1...

KAUC novi, lijepi, dobro uređeni...
POLUKAUC ormar i sednjak...
FOTELJ za spavanje dobro sačuvan...

TRAKTOR Virkon 25 KS...
GETRIBU za Rekord-1954...
HARMONIKU novu, nesviranu...

STROJ za pranje suda...
KOSILICE Baue 14-18...
GROTEK dupli pletaći stroj...

FIAT 1600 u odličnom stanju...
KOKILE za lijevanje...
KOMPLETAN, auto-mehaničarski...

REKORD 55 god. u odličnom stanju...
SINGER šivači stroj...
MOTORKOTAC marke Nixe...

TAUNUS 17 tip 1960...
STROJ šivači muški...
DVA Karavana Fiat-1...

PUTEM dopisivanja želim radi braka upoznati građanina do 30 godina. Ponude pod broj P-419-11

MLADIC Jugoslavac, visok 176 cm, težak 85 kg, govori dva jezika, materinji i engleski, malo talijanski, četiri godine boravi u Australiji, posjeduje likovna kola, teretna i kuća, želja bi radi braka upoznati djevojku od 16 do 25 godina. Zanimatostima neka pošalje i svoju fotografiju na adresu: Mr. Pero JURIC, Box 12 - P. O. MOURILVAN N. QLD Australia. P-418-11

MLADIC star 24 godina, po zanimanju stoljar, želim radi razmjene upoznati djevojku od 21 do 25 godina. Zanimatostima neka se javi sa slikom na adresu: Pero Bječković, 94 Francuski, WINNIPEG 2, Man, Canada. P-417-11

DIPLOMIрани ekonomista i advokat, ugodne vanjskine, 39 z. stari, žive u provinciji i posjeduju komfornu stanovu, žele radi braka upoznati zgodnu, karakternu i zdravu intelektualku, ponude pod broj P-416-11

MLADIC iz Australije želi ovim putem upoznati mladu djevojku do 25 godina radi braka. Ponude sa fotografijom, biografijom zanimanjem i hobiom stali pod broj. Diskrecija zadržana. P-415-11

FRIEGER traži radi braka frizerku, zgodnu, iz dobre obitelji, dvije prošlosti, od 19 do 26 godina. Posjeduje brljačkovidersku radnju. Neanonimna ponude sa fotografijom i kratkom biografijom poslati pod broj P-413-11

INTELEKTUALKA župa i starijama sa stanom, želi upoznati imućnijeg muškarca od 40 do 60 g. radi braka. Ponude pod broj P-410-11

"JANA" - Nada - veza P-336-11 javite adresu kuda da pošle Vojvodanin. P-411-11

FRIEGER (brezvenjak) Vojvodanin oženio bi kolektivcu oko 30 godina. Ponude pod broj P-412-11

OZBILJAN završila brati obrazovanu djevojku boljeg izgleda od 20 do 28 godina radi ženidbe. Ozbiljne ponude pod broj P-408-11

12 DOPISIVANJE

MIRA, 19. XI (Petruša-Labinskaj) zakaonjo, Javite se pod broj 29371-12

BRACO, došla je, javi se s adresom pod broj - Mandica 29372-12

14 USLUGE

Mladna trajna kompletna 300 dinara, vruda 100 dinara. Prof. Dr. Teškanac broj 2, salon "REBIC" cijena u logu. 13648-14

Strojopis u roku od 30 sati po specijalnoj metodi, sa deset predaju slijepo, možete naučiti u Preradovićevoj ul. 18, tel. 34-988. 13634-34

BRILJACE električne aparate popravljamo stručno i solidno uz umjerene cijene. Stigle "Arvin" mrežice. Elektroradionice Martićeva ul. 18, telefon 35-975. 13648-34

JAVNE ZAHVALE

U povodu smrti naše divne i predbore majke i bake

KARLE-DRAGE HNILIČKA izražavamo ovim putem zahvalnost svim rođacima, prijateljima i znancima koji su je ispratili na vječni počinak, okitili joj grob vijencima i cvijećem i izrazili nam pismeno ili usmeno saučestje. Tugujuća obitelj Tugujuća obitelj 28926

U povodu smrti našeg dragog

JOSIPA ZUPANČIĆA zahvaljujemo svima koji su nam izrazili saučestje, okitili odar cvijećem i ispratili neprežaljnenog pokojnika na vječni počinak. Posebna hvala liječnicima dru Navaku i dru Maku, kao i bolničkom osoblju Neurološke klinike Rebro na njihovom nastojanju da olakšaju zadnje časove našeg pokojnika. Obitelj Zupančić-Bažant 29045

U mojoj dubokoj i neizrecivoj žalosti povodom smrti moje predbore supruge

ANE SMREKAR srdačno zahvaljujem svim rođacima, prijateljima i znancima, naročito drugovima i drugaricama iz Izdavačkog zavoda Jugoslavenske akademije, kao i okučanima Kubaheve ulice 18, koji su okitili grob vijencima i cvijećem i ispratili je na vječni počinak. Tugujući suprug Vilim 28475

Najtoplije zahvaljujemo svim našim rođacima, kumovima, profesorima, asistentima Farmaceutskog fakulteta, kao i svim prijateljima koji su našu nezaboravljenu suprugu i majku

TEREZIJU MAJER ispratili na vječni počinak i odar joj okitili cvijećem. Napose zahvaljujemo dru Lovrenčiću i sestrama njegovateljicama Luciji Ferić i Mici iz ambulancije 43. na iskazanoj brizi i njezi tokom njezine teške bolesti. Tugujući suprug Lujo kćerka Nada zet Zvonimir 29143

U povodu gubitka moje najveće ljubavi, premile majčice

TEREZIJE STAMENKOVIĆ koja je umrla 6. X 1963. godine, moram i ovim putem izraziti dobitnu zahvalnost kolektivnu uprave Mirogoja na čelu sa direktorom drugom Barločićem, dragoj susjedi Verici Marinović, plemenitoj prijateljici Svari, kolektivnu Keturaike škole, kao i svima onima, koji su iskreno suosjećali samnom u velikom bolu sa izgubljenom velikom majkom i mojim vječnim ponosom!

Zlata Stamenković-Jančević sa suprugom Mirodragom, kojem posebno dugujem vječnu zahvalnost, za sve što je učinio preko mene, mojoj nikad neprežaljnenoj i najdražoj majci. 1949

Zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima, kumovima, znancima i svima ostalima koji su nam izrazili saučestje, okitili odar vijencima i cvijećem i ispratili našeg dragog i nezaboravljnenog pokojnika

IVANA PUNTIJARA na vječni počinak. Zahvaljujemo liječnicima i osoblju bolnice "Dr Mladen Stojanović", a napose dru Šipušu, koji su mu ublažili bol. Tugujuća supruga sinovi, snabe i unučad 22983

U povodu smrti našeg dragog i nezaboravnog supruge i oca

NIKOLE RUKAVINE najtoplije zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i znancima koji su ga ispratili na vječni počinak, okitili mu odar vijencima i cvijećem, te nam pismeno i usmeno upućili izraze saučestja. Mnoge, mnoge hvala. Supruga Olga i sin Vlado 28328

U povodu smrti našeg neprežaljnenog oca i tasta ANDRIJE A. MURAVSKI najtoplije zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima, znancima, građanima iz Mrzovićeve ulice, stanicima kuće br. 10 i svima ostalima, koji su mu odar okitili vijencima i cvijećem, te su mu iskazali posljednju počast ispratili ga na vječno počivalište, a nama pismeno ili usmeno izrazili svoje saučestje. Duboko ožalošćeni Muravski - Šimunović 28958

U povodu smrti naše drage kćeri

SANJE DEVIĆ zahvaljujemo ovim putem osoblju Zaradne bolnice Zagreb, Bolnice Krapinske Toplice, kao i svima koji su ustojali pomoći pri njenom liječenju.

Svim prijateljima, rođacima i ostalim koji su izrazili saučestje i na njen odar položili vijence i cvijeće. Posebno zahvaljujemo Izvršnom odboru FSJ Zagreb, kao i drugovima koji su nam u najtežem času pružili iskrenu i drugarsku pomoć. Roditelji 28813

U povodu smrti mog dragog i neprežaljnenog supruge STJEPANA KEGLEVIĆA zahvaljujem svim rođacima, prijateljima, znancima i susjedima, koji su mog milog pokojnika ispratili na vječni počinak i okitili njegov odar vijencima i cvijećem, a meni izrazili saučestje.

Umjesto pojedinačnih zahvala ovim putem zahvaljujem svima koji su mi pismeno poslali saučestje. Srdačna hvala. Supruga Ivana Keglević 28890

U našoj dubokoj i neizrecivoj žalosti povodom prerane i tragične smrti naše dobre, drage i neprežaljnene kćerke

PAVICE SEDMAK nismo u stanju da svakom pojedinačno zahvalimo na ispraćaju pokojnice na vječni počinak, kao i onima koji su joj okitili odar vijencima i cvijećem ili nam na drugi način izrazili saučestje, pa to činimo ovim putem. Hvala svim rođacima, kumovima, prijateljima i znancima. Zahvaljujemo također Invalidskoj organizaciji općine Vrbovec, Omladinskoj organizaciji sela Poljana i Osmogodišnjoj školi Vrbovec. Ožalošćeni otac Fabijan i majka Ivka 28850

Duboko dirnuti mnogobrojnim izjavama saučestja, povodom nenadane smrti našeg dragog i nezaboravnog sina, supruga i oca

MILIVOJA MIKLAUŠIĆA ovim putem izražavamo neizmjeru zahvalnost rođacima, prijateljima, znancima, stanicima naše kuće, susjedima, opernom zboru HNK, kolektivnu "Variete-a", nastavnici i učenicima škole Kruga I.

Svima hvala na položenim vijencima i cvijeću, te srdačnom ispraćaju na vječni počinak.

Posebnu i trajnu zahvalnost dugujemo kolektivnu tvornice čarapa "Jadrana" na čelu sa direktorom B. Svirčev, za svestranu pruženu pomoć i dirljivim oproštajnim riječima. Tugujući otac Robert, supruga Blanka, djeca Snježana i Mario 29008

arena

Komisija za prijem i otkazivanje radnih odnosa poduzeća "KANALIZACIJA", Domjanićeva ul. 2 (Kvaternikov trg), traži:

1. REFERENTA ZA PLAN I ANALIZU
2. SAMOSTALNOG PROJEKTANTA
3. ADMINISTRATORA TRANSPORTA — ORGANIZATORA

UVJETI: pod 1. visoka stručna sprema (ekonomski fakultet sa pet godina prakse na analitičko-planskim poslovima); za ovo radno mjesto postoji mogućnost rješenja stambenog problema; pod 2. građevinski inženjer sa tri godine prakse; pod 3. srednja stručna sprema sa pet godina prakse (po mogućnosti na administraciji u transportu).

Pisane prema Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka. Pismene ponude s opisom dosadašnjeg rada dostaviti Kadrovskom sektoru poduzeća "Kanalizacija". Rok primanja ponuda je do popunjavanja radnih mjesta. 2425

PRIVREDNA ORGANIZACIJA U ZAGREBU, NUDI

POSLOVNE PROSTORIJE U ŠIREM CENTRU GRADA, OD 7 SOBA, VELIČINE 150 m² - PRIZEMNO

Uvjeti povoljni. Ponude poslati pod broj III na telefon 36-677 ili 37-697. 2425

U dubokoj boli javljamo da je naš dragi **IVICA ALIVOJVIĆ** preminuo 21. XI u 71. godini života. Sprovod će se obaviti 25. XI 1963. u 15,30 sati na Mirogoju. Ožalošćene obitelji: Alivojvići — Bujanović Petelinšek — Gajer 4740

Javljamo tužnu vijest da je naša draga mama, sestra, tetka, svekrva, šogorica, baka i prabaka **ŠTEFANIJA MUNKO r. MAJČEN** udova učiteljica umrla 22. studenoga u 78. godini poslije duge i teške bolesti. Pogreb će se obaviti u ponedjeljak 25. studenoga u 16 sati iz mrivačnice na Mirogoju. Obitelji: Munke — Bunjevčević — Majcen — Gartner

Mali oglasnik "VEČERNJEG LISTA" sa rubrikama: Namještenja, Kupnja, Prodaja, Sobe, Stanovi, Nekretnine, Zajmovi, Poduka, Razno, Izgubljeno, Nađeno, Zenidba, Udaja, Dopisivanje, Usluge, Javne zahvale, Izlazi svake subote. Oglasažite u "VEČERNJEM LISTU".

Svijet

Za popunjavanje radnih mjesta traže se **2 PROPAGANDISTA** i to: propagandista pripravnik sa završenim ekonomskim fakultetom ili završenom srednjom ekonomskom školom i reguliranom vojnom obavezom, propagandist koji je već radio u privredi na polju ekonomske propagande sa završenim ekonomskim fakultetom ili srednjom ekonomskom školom i reguliranom vojnom obavezom. Osobni dohodak prema Pravilniku. Rok predaje općinskih ponuda s biografijom je do 26. XI 1963. g. Ponude poslati pod broj 2387

ČITAJTE savremen VJESNIK informativna ČITAJTE

ZAGREB DANAS

DNEVNI KOMPAS

SUBOTA 23. XI

kinematografi

Table listing cinema programs with columns for theater name, showtimes, and titles. Includes venues like BALKAN, BRATSTVO, CENTRAL, KALNIK, KOSMAJ, KOZARA, LIKA, MOSOR, OPATIJA, PARTIZAN, REMETINEC, ROMANDA, SLOBODA, TRIGLAV, ZAGREB, STUD. CENTAR, KINOTEKA, N. S. CESAREC, N. S. KERŠOVANI, N. S. KONČAR, N. S. PEŠČENICA, KINO STUDIO, N. S. TREŠNJEVKA, N. S. ZAGREBA.

radio

ZAGREB SUBOTA na valu 245 m - UKV 54,1 MHz. 12.00 Vijesti, vodostaj - 12.07 Za poljoprivrednike - 12.12 Zabavni album - 14.00 Tačno u dva! - 14.30 Orkestralni plesovi - 15.00 Dnevne novosti. Komentar: Jedna. Naš program sljedećeg tjedna - 15.30 Zabavni zvuci - 16.00 Filmski mozaik - 16.30 Operni likovi G. Verdija - 17.00 Dopisnici javljaju - 17.20 Muzika za razonodu - 17.44 M. Kostina: 'Ilova goru' - 18.00 Emisija za Gradiscanske Hrvate - 18.30 Zabeleži se - poslušajte - 18.30 Dnevnik - 20.00 Mikrofoni je vaš - 21.00 Vijesti - 21.05 Mikrofon je vaš - 21.30 Lirski intermezzo - 22.00 Vijesti - 22.15 U zavičajju C. Brugnona - 22.00 Vijesti - 22.00 Zapisi - 22.15 Muzika za ples - 24.00 Vijesti - 0.00 Muzika za ples. RADIO-ZAGREB - III PROGRAM (na valu 202 m) 21.30 Iz muzičke dokumentacije - 22.00 Revijski orkestri - 23.00 Vijesti. NEDJELJA na valu 245 m - UKV 54,1 MHz. 5.30 Niz vedrih melodija - 6.15 Jutarnja kronika - 6.30 U zabavnom tonu - 7.00 Vijesti - 7.05 Zabavni akordi - 8.00 Vijesti. Pregled programa Radio-Zagreba i Televizije - 8.15 Dramska emisija za djecu - 8.45 Muzika za djecu - 9.00 'Hijed je o muzici' - 9.30 Orkestar K. Loubea - 10.00 Emisija za selo - 11.00 Iz naših koncertnih dvorana - 12.00 Dogodio se na današnji dan - 12.18 Opus album - 12.55 Vijesti, vodostaj - 13.00 Feljtoni, vodostaj - 13.00 Gitaristi i flautisti muziciraju - 13.30 Sport, muzika, sport - 14.20 Vesela revija - 16.35 Zabavni muzički intermezzo - 17.00 Vijesti - 17.05 Zabavna muzika - 17.30 Orkestralne romane i fantazije - 18.00 Za naše najmlađe - 18.30 Koncerti i simfonija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Sportski turnir - 20.15 S ansamblom Stanomira Radojčića - 20.30 Veselo veče - 21.15 Pjesme i plesovi naroda Jugoslavije - 22.00 Vijesti - 22.15 Od sola do orkestra - 23.00

tv

SUBOTA RTV ZAGREB - 18.00 - Vijesti - 18.05 - Simo Matavulj: 'Posljednji vitezovi' - TV igra za omladinu; RTV BEOGRAD - 18.00 - TV pošta - 19.30 - 5 kamerom kroz svijet - 20.00 - TV dnevnik - 20.30 - Propagandna emisija - 20.45 - Dobriša Costić: 'Oskriće' - magnetoskopska snimka predstave Jugoslavenskog dramskog pozorišta u Beogradu; RTV ZAGREB - oko 22.00 - 'Charli Chan' - serijski film - oko 22.30 Vijesti. TV AUSTRIJE 18.00 - Između cirkuske kupole i manježe - 19.30 - 'Savjetom i djelom' - 19.00 - Hardyjeva brodska knjiga - 19.30 Kratke vijesti - 19.35 - 'Što se vidi nova?' - 19.55 - Zabludjeno za vas - 19.30 - Večernje vijesti - 19.40 - Irling - 19.45 - 'Vrijeme u slici' - 20.00 - Mozaik kratkog filma - 20.15 - TV-igra. Gürster: 'Vrijeme promjenljivo' - 21.30 - Tako mnogo zamaka - 22.15 - Večernje vijesti - 'Vrijeme u slici'

tv

SUBOTA RTV ZAGREB - 18.00 - Vijesti - 18.05 - Simo Matavulj: 'Posljednji vitezovi' - TV igra za omladinu; RTV BEOGRAD - 18.00 - TV pošta - 19.30 - 5 kamerom kroz svijet - 20.00 - TV dnevnik - 20.30 - Propagandna emisija - 20.45 - Dobriša Costić: 'Oskriće' - magnetoskopska snimka predstave Jugoslavenskog dramskog pozorišta u Beogradu; RTV ZAGREB - oko 22.00 - 'Charli Chan' - serijski film - oko 22.30 Vijesti. TV AUSTRIJE 18.00 - Između cirkuske kupole i manježe - 19.30 - 'Savjetom i djelom' - 19.00 - Hardyjeva brodska knjiga - 19.30 Kratke vijesti - 19.35 - 'Što se vidi nova?' - 19.55 - Zabludjeno za vas - 19.30 - Večernje vijesti - 19.40 - Irling - 19.45 - 'Vrijeme u slici' - 20.00 - Mozaik kratkog filma - 20.15 - TV-igra. Gürster: 'Vrijeme promjenljivo' - 21.30 - Tako mnogo zamaka - 22.15 - Večernje vijesti - 'Vrijeme u slici'

NEDJELJA RTV ZAGREB - 11.00 - Poljoprivredna emisija - 11.30 - 'Cudesa mora', naučno-popularni film. Svršetak oko 17.00-17.15 sati; EURO-VIZIJA (RAJ) - 16.15 - Milano: Kasačke trke. Svršetak oko 17.00-17.15 sati; RTV BEOGRAD - 19.30 - 'Dobit na razgovor u Lejtinovu br. 10', emisija TV studija Sarajevo - 20.00 - TV dnevnik; RTV ZAGREB - 20.45 - 'Velika turneja', jugoslavenski igrani film - 22.15 - Vijesti. TV AUSTRIJE 17.00 - Film H. Knorra: 'Ribar Alpa' - 17.30 - Svijet mladosti - 19.00 - U svjetlu reflektora - 19.30 - O budućem programu - 19.30 - Emisija direktora TV - 20.00 - Večernje vijesti i sportski komentar - 20.15 - 'Plovidba Mozolom zbog ljubavnih jada' - 21.35 - 'Male dragocjenosti velikih majstora' (muzika) - 21.56 - Večernje vijesti

SLJEME SUBOTA

14.30 Pregled programa Radio-Sijemena - 14.32 Plesovi Slovenije - 15.00 Dnevne novosti. Komentar: Jedna. Naš program sljedećeg tjedna - 15.30 Melodije iz slavenskih opereta - 16.00 Po vašem izboru - 16.50 Sponsor emisija - 17.30 Zvučna razglednica - 18.00 Vijesti. Vaš mali vodič - 18.10 Muzika za djecu - 18.30 Kroz zagrebačke muzeje - 18.40 Melodije Jeroma Kerna - 19.00 Z naših bregov - 19.30 Jugoslavenska muzika - 20.00 Zelja za željom - 21.00 Dnevnik. NEDJELJA 202 m 8.00 Vedre narodne pjesme - 8.20 Što rado slušate - 9.00 Vijesti. Pregled programa - 9.10 Orkestar J. Menga - 9.30 Izlet u občinu - 10.00 Promenačni koncert - 11.00 Vijesti - 11.05 Zabavne i narodne melodije - 12.00 Zelja za željom - 12.05 Zelja za željom - 12.00 Zagrebački mozaik - 14.30 Ritam i melodija - 15.00 Vijesti - 15.30 Muzičke pitalice - 15.00 Melodije s četiri strane svijeta - 16.30 Koncert zabavne muzike - 17.30 Zabavna radio-priča - 18.00 Vijesti. Vaš mali vodič - 18.10 Narodne pjesme Bosne, Medinsurja i Makedonije - 18.50 Kvintet Jure Robežnika - 19.00 Nepoznati Zagreb - 19.15 Operno veče - 21.00 Dnevnik. Sportski žurnal - 21.25 Operno veče - 22.40 Melodije za laku noć - 23.00 Vijesti.

kazališta

Table listing theater programs with columns for theater name, showtimes, and titles. Includes venues like HNK, ZDK, KOMEDIJA, PIONIRSKO KAZALIŠTE TREŠNJEVKA, KOMORNA POZORNICA.

vodic

Dešurstra BOLNICE U subotu: Kirurška bolnica; Traumatološka bolnica; Interna služba; Interna klinika; Ginekološka - porodijska služba; Klinika Petrova; Neuropsihiatrijska služba; Klinika Rebro i bolnica Vrapče; Otolaringološka služba; 'Dr O. Novosel'; Očna služba; 'Dr M. Stojanović'; Pedijatrijska služba; Dječja bolnica; Dječja kirurgija; Dječja bolnica. U nedjelju: Kirurška služba; Kirurška klinika; Interna služba; 'Dr M. Stojanović'; Ginekološko porodijska služba; 'Dr M. Stojanović'; 'Dr O. Novosel'; Neuro - psihijatrijska služba; 'Dr M. Stojanović'; i Klinika Rebro; Otolaringološka služba; 'Dr M. Stojanović'; Očna služba; Klinika Rebro; Pedijatrijska služba; Dječja klinika; Dječja kirurgija; Dječja klinika. LJEKARNE U subotu: Centralna ljekarna; Trg Republike 3 i ljekarna Vialka 84, Blica 305 i Krugu 44. U nedjelju: Centralna ljekarna, Trg Republike 3 i ljekarna Soc. revolucije 20, Prilaz JNA 38 i Savska 133. Ugoštiteljstvo Vrta restauracija 'Grmošćica' - Kuglana, Blica 254. Svaku večer specialiteti na ražnju i roštilju uz prvovredna vina sa Pilečevice i poljoprivrednih dobara sjeverne Hrvatske. Svira glazba 'JUMBO' 1264 izdite 'Grife' na Krki kod Brežica. Svira odličan kvartet. Sve vrste specijal-izirna domaća bijela vina. Otvoreno do 3 sata Telefon - Brežer 39 7178. Sprovedite državne bogdane 29. i 30. XI u našim objektima hotela 'Stari grad' u Bosiljevu i hotela 'Toplice' u Lešću, gdje vri-

jeme odmora možete provesti u ribolovu na Dobri ili u lovu na divlje svinje i zečeve. Nudimo Vam naše tople kupke u Lešću. Ponudit ćemo Vas sa kolinskihim specialitetima, raznom ribom i divljačim te odličnim novigradskim i pilečevičkim vinima. Cijene umjerene. Sve informacije daje ugostiteljsko pod. 'DOBRA' tel. 253, hotel 'Stari grad' u Bosiljevu, tel. 3 i hotel 'Toplice' u Lešću, tel. Generalni Stol 4. Trgovine NON STOP 'JORGOVAN' prodavaonice parfumerije i galanterije Blica 2 i Blica 37 (parfumerija i kožna galanterija). Prodavaonice sa samoposluzivanjem meljovite robe otvorene od 1 do 30. stave namiroci u kuću može se naručiti na tel. Blica 22, tel. 22-090, Trg Jože Vlahovića, tel. 22-267, Britanski trg 12 tel. 22-427, Trg Republike 8 tel. 22-128. Obavijesti Variete, Blica 31, u 18 i 20 sati 'NA LIJEPOM DIVLJEM ZAPADU' zabavna revija. KIPD - Slovenski dom - predvodi u utorak 26. XI u 19 sati u društvenim prostorijama, Masarykova 13 kulturni program u čast Dana Republike i II zasjedanja AVNOJ-a. VARIETE - nedjelja, 11 sati: Prvi pjesnik; u 18 i 20 sati Zabavna revija: Na LIJEPOM DIVLJEM ZAPADU. PREDAVANJA Zvezdarnica, 19.30 sati: Toni Brajder: 'Da li se moguće da komet kruži oko zemlje'.

umri

MIROGOJ Matilda ZACCARIA, 90 g. kućanica, umrla 21. sprovod 23. u 13 h; Leopoldina ZIBRAT, kućanica, umrla 21. sprovod 23. u 12.30; Franjo BICANIC, 81 g. zidar, umro 21. sprovod 23. u 13h Ivan KLISANIC, 55 g., poljoprivrednik, umro 20. sprovod 23. u 13.30; Juraj SCURIC, 63 g., pensioner, umro 21. sprovod u 14 h; Stjepan STENISCAK, 22 g. klesar, umro 20. sprovod 23. u 14.30; Marija VUCROVIC, 73 g. kućanica, umrla 20. sprovod 23. u 15 h; Petar FETZER, 76 g., pensioner, umro 20. sprovod 23. u 15.30; Vladimir MAJHRENIC, 74 g., pensioner, umro 20. sprovod 23. u 16 sati. MIROSEVAC Josip CERNELEC, 71 g. pensioner, umro 21. sprovod 23 u 15 h; Gabriel SMIRIC, 85 g., postolar, umro 23. sprovod 23. u 16 sati.

PREDSTAVE SAMO

SUBOTOM UVEČE... BALKAN: Progonjeni ljubavnici (franc. kol.) (23 sata) BRATSTVO: Usamljeni osvetnik (am. kol.) (22 sata) CENTRAL: Let u budućnost (am. kol.) (22 sata) KALNIK: Sja u travu (am. kol.) (22 sata) KOZARA: Crni orao (mek. kol.) (22.30 sata) LIKA: Kapetan Frakas (franc. kol. skop.) (22 sata) MOSOR: Progonjeni ljubavnici (franc. kol. skop.) (22 sata) OPATIJA: Covjek na mjesecu (am.) (22.30 sata) PARTIZAN: Crni orao (mek. kol.) (22 sata) TRIGLAV: Fra Diavolo (am.) (22 sata) ZAGREB: Ratni heroj (am.) (22 sata) ... U NEDJELJU UJUTRO BALKAN: Progonjeni ljubavnici (franc. kol. skop.) (11 sata) BRATSTVO: Covjek na mjesecu (am.) (11 sata) CENTRAL: Let u budućnost (am. kol.) (11 sata) KALNIK: Kapetan Frakas (am. kol. skop.) (11 sata) KOZARA: Crni orao (mek. kol.) (11 sata) MOSOR: Crni orao (mek. kol.) (11 sata) OPATIJA: Ratni heroj (am.) (11 sata) TRIGLAV: Sja u travu (am.) (11 sata)

SAD POD UTISKOM TEŠKE TRAGEDIJE

ZABRINUTOST

WASHINGTON, 23. studenoga (Tanjug) — SAD su pod utiskom teške tragedije. Svoje zgražanje nad zločinom, zabrinutost i riječi priznanja ubijenom predsjedniku izrazili su Eisenhower, istaknuti lideri Kongresa, novi predsjednik Johnson i ljudi koje je reporter slučajno našao na ulici.

Dolazak posmrtnih ostataka uveče u Washington bio je potresan događaj, niko nije očekivao da će se Predsjednik, koji je prije dva dana napustio glavni grad, vratiti mrtav. Teksaški su mu, na svečanom ručku dali na poklon kanbojski šešir i kada su od njega tražili da ga stavi na glavu, on im je odgovorio: »Dodite u ponedjeljak da me posjetite u Bijeloj kući, tada ćete ga sigurno vidjeti».

Još na aerodromu novi predsjednik Johnson dao je izjavu u kojoj podvlači da će uložiti sve svoje snage za dobro ove zemlje. Johnson je bio na putu s Kennedyjem. U Dallasu ga je pratio u drugim kolima. Kennedy je četvrti predsjednik SAD koji je pao od metka atentatora.

Ovdašnji komentatori osvrćući se na iskustvo Johnsona u kongresnim i državnim poslovima i na njegove osobne vez s pokojnim Kennedyjem izražavaju nadu da će on nastaviti njegov politički kurs.

Tijelo Kennedyja sutra će iz mornaričke bolnice biti preneto u Bijelu kuću, gdje će mu počasnu stražu čuvati mnoge utjecajne ličnosti, među njima Truman i Eisenhower, a u ponedjeljak bi trebalo da se li prenese u Boston ili sahrani u Washingtonu. Sve radio i televizijske stanice obustavile su sinoć svoje programe i program posvetile uspomeni na ubijenog predsjednika, na njegove prve govore u Kongresu, predizbornu aktivnost, na njegova prva istupanja kao Predsjednika SAD. Cijela Amerika bila je sinoć uz televizijske i radio aparate da vidi i čuje nove vijesti o tragičnoj smrti predsjednika Kennedyja u Dallasu.

Amerikanci jednostavno ne mogu vjerovati da je predsjednik Kennedy poginuo na ulicama grada kojiga je

jučer veoma sričano i toplo dočekao. Televizijske kamere posljednji put animale su jučer Johna Kennedyja kako se na dalaskom aerodromu rukuje sa stotinama građana, kako izmjenjuje pozdrave, šalje se i smije. Računa se da je oko tri stotine hiljada stanovnika ovog tekosačkog grada izišlo da pozdravi Predsjednika SAD i njegovu suprugu koji je u otvorenim kolima krenuo prema centru grada gdje je trebalo da održi govor. Sam trenutak ubojstva nije prikazan, ali i sve ono što se poslije toga dogodilo bilo je potresno.

Predsjednika je već prvi metak ubojice s obližnje višekašnice doveo u besvijesno stanje.

Desetak liječnika bezuspješno je pokušavalo da nešto učini. Poslije pola sata John Kennedy bio je mrtav.

Na ulicama Dallasa nitko nije morao to da vjeruje, nije povjerovala ni Amerika koja je zanimala u zaprepaštenju. Kamere su zabilježile i hapšenje čovjeka koji

je osumnjičen povodom atentata, ali koji još uvijek uporno tvrdi da nema nikakve veze sa ubojstvom Kennedyja.

Kada su reporteri intervjuirali građane Dallasa bilo je više izjava nijeme zaprepaštenosti, nego odgovora, ali oni koji su mogli da nešto kažu rekli su jedino — zaprepašteni smo, ovo je tragičan dan za Ameriku, ovo je gubitak za sve. Gradonačelnik Dallasa je rekao: »Ovo je sramota za sve nas».

Mišljenje je mnogih da je ubojstvo Predsjednika drastičan odraz određene političke klime i protivljenja progresivnim mjerama koje mu ni za života reakcionarni elementi i protivnici građanske jednakosti nisu mogli oprostiti.

Jutros se u Washingtonu podvukla parafela između smrti predsjednika Lincolna prije sto godina i Johna Kennedyja jučer. Oba su predsjednika, između ostalog, tražila da se erom stanovništvu u ovoj zemlji osiguraju veća prava.

POGREBNE POČASTI

WASHINGTON, 23. studenoga (Reuter) — Bijela kuća saopćila je, noćas da će se sahrana preminulog američkog predsjednika Johna Kennedyja obaviti u ponedjeljak, 25. studenog. Kovčeg s posmrtnim ostacima američkog predsjednika bit će izložen u Bijeloj kući od danas u 10 sati do sutra do 18 sati po lokalnom vremenu.

Pored nje porodice Johna Kennedyja, među prvim ličnostima koje će doći u Bijelu kuću danas prije podne da se poklone posmrtnim ostacima preminulog Predsjednika, bit će predsjednik Lyndon Johnson, predsjednik Predstavničkog doma američkog kongresa John McCormack i predsjednik

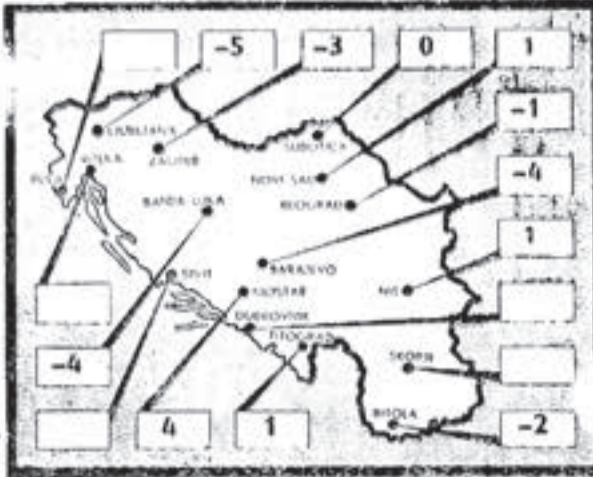
vrhovnog suda Warren. Posmrtnim ostacima preminulog Predsjednika poklonit će se danas i sutra bivši američki predsjednici Eisenhower i Truman. Bivši predsjednik Hoover izrazio je želju što zbog bolesti neće moći prisutvovati posljednjem ispraćaju preminulog Predsjednika.

prognosa

IZVIJESTAJ HIDRO-METEOROLOŠKOG ZAVODA HRVATSKE

Jučer: U cijeloj zemlji bilo je sunčano i svježe vrijeme. Danas: Očekuju se ponovno naoblacnje sa sjeverozapada a mjestimice je moguća i slaba kiša. Minimalne temperature u sjevernim predjelima u slabom porastu.

MINIMALNE TEMPERATURE 22. STUDIENOGA

večernji list

SOŠIJALISTIČKO SAVETA RADNOG NARODA GRADA ZAGREBA

Izdaje i štampa Novinsko izdavačko poduzeće »Vijestnik«. Odbranika b. b. Uređuje redakcijski kolegij: Vera VRČIĆ, glavni i odgovorni urednik, Ladislav MELČIČKI, zamjenik glavnog urednika i urednik vanjsko-političke rubrike, Ante UNGARO, pomoćnik glavnog urednika i urednik unutrašnje-političke rubrike, Bora ĐORĐEVIĆ, urednik zagrebačke kronike, Stanko JUHISA, urednik pokrajinske rubrike, Tomislav BUYORAC, urednik kulturne rubrike, Ivo KERHIN, urednik sportske rubrike, Virgil KURBEL, urednik zabavne rubrike, Milan VUCKOVIĆ, urednik-reporter, Alojz SEVČIK, tehnički urednik.

ORUŽANI SUKOB I U VENEZUELI

KRITIČNI DANI

RIO DE JANEIRO, 23. studenoga (Tanjug) — Preko 50 mrtvih, 220 ranjenih i 500 uhapšenih osoba, to je bilanca oružanih borbi posljednjih dana u Venezueli. Oružane snage Nacionalnog oslobođenja (FALN) stupile su u ofenzivne akcije u Caracasu i unutrašnjosti zemlje nastojeći spriječiti održavanje predsjedničkih, općih parlamentarnih i regionalnih izbora.

KINESKA NOTA KAMBODŽI

Obećana podrška

PNOM PEN, 23. studenoga (Reuter) — Šef kambodžanske države princo Sihanuk izjavio je da je primio notu kineske vlade koja mu obećava punu vojnu, političku i diplomatsku podršku u slučaju južnovijetnamskog ili tajlandskog napada.

NOVI PODZEMNI NUKLEARNI EKSPERIMENT SAD

WASHINGTON, 23. studenoga (Reuter) — Američka komisija za atomsku energiju saopćila je da su SAD jučer u pustinji Nevadi izvršile novi podzemni nuklearni eksperiment.

FOTO

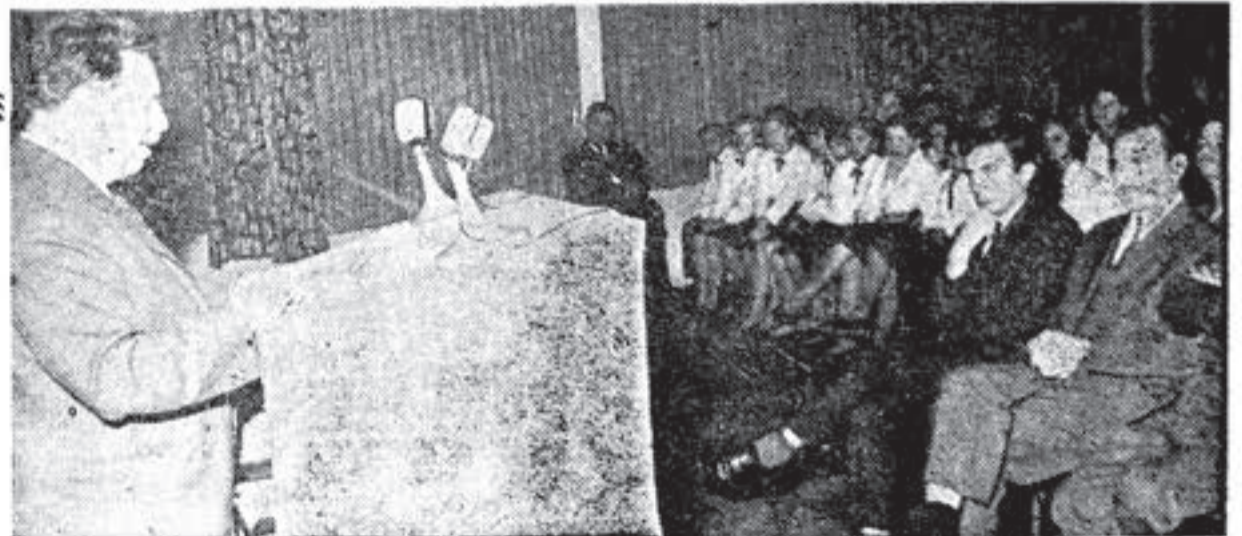
VIJEST

»MI O REVOLUCIJI«

Na zasjedanju AVNOJ-a jučer je plenirama u velikoj dvorani SSRN općine Trnje na Krugama govorio Josip Čažl, učesnik zasjedanja, kojega su srdačno pozdravili brojni slušaoci.

Učesnici škole iz Hapske ulice izveli su scenski prikaz »Mi o revoluciji«, koji su uvježbali profesori Ante Čizmić i Vlado Kraljević. Na kraju su predstavili 100 polaznika seminara za pionirske instruktore primivši diplome u završnom seminaru.

Snimio: P. Čažl

Ismet Voljevica

GRGA

NOVOST NA TRŽISTU
BILOGORAC
PUNOMASHNI SIR